SELECTIONS FROM THE RECORDS
OF THE
MADRAS GOVERNMENT.

DUTCH RECORDS, No. 7.
NUMBER IN PRESS LIST, 855.

MEMOIR

OF THE DEPARTING

COMMANDER CORNELIUS BREEKPOT

DELIVERED TO HIS SUCCESSOR THE WORSHIPFUL TITULAR GOVERNOR AND DIRECTOR-ELECT

CHRISTIAN LODEWIJK SENFF

ON THE LAST DAY OF FEBRUARY 1769

COPIA MEMORIE

DOOR DEN AFGAANGEN

COMMANDEUR CORNELIUS BREEKPOT

AAN DESSELFS VERVANGER DEN EDELEN HEER AANKOMENDE TITU. GOUVERNEUR EN DIRECTEUR

CHRISTIAAN LODEWIJK SENFF

OVERGEGEVEN DE DATO LAASTE FEBRUARIJ 1769

GECOPIEERD DOOR REV. J. FRUIJTIER, MADRAS.

MADRAS:
PRINTED BY THE SUPERINTENDENT, GOVERNMENT PRESS.

1909.

MEMORIE OVERGEGEVEN DOOR DEN AFGAANDE COMMANDEUR VAN MALLABAR CORNELIS BREEKPOT, AAN DEN AANKOMENDE TITULAIR GOUVERNEUR EN DIRECTEUR DEN EDE HEER CHRISTIAAN LODERVIJK SENFF, OMME TE DESER KUSTE, DE ZAAKEN, EN DEN DIENST VAN D.E. COMPAGNIE TOT NADER ORDRE VAN HAAR HOOG EDELHEEDEN DAAR NA (DES BEHAAGENDE) TE KUNNEN REGULEEREN.

Communicatie van het g' obtineerd ontslag na Batavia van den schrijver deses.

Nademaal het Haar Hoog Edelheeden der hoge Indiasche Regeeringen tot Batavia goedgunstiglijk behaagt heeft mij op mijn dierwegens gedaan versoek uit dit bestier te ontslaan en mijne verlossinge na gem. hoofdplaats te accordeeren.

Dit schriftuur werd dewijl het eene ordre is nagelaten tot naricht desself's vervanger.

En dewijl hoogst deselve bij de aangekomene brief, mij juist niet speciaal hebben gelieven te ordonneeren, eene Memorie aan Uw. Edele te moeten overgeven, zoo meene ik egter het eene permanente ordre in constant gebruijk is, dat een gebieder voor zijn vertrek een korte en instructive Memorie opstelt en tot narigt van zijn vervanger nalaaten moet.

Toewensing dat den staat van Mallabar van den hemel mag gesegent worden.

Zoo heb ik ten dien eijnde dit schriftuur in gereedheijd gebragt, en het welk ik Uw. Edele die tot mijn opvolger g' eligeert is ter hand stelle onder hartelijke toewenschingen dat den importanten staat van 's Comps. dierbaare belangens te deser kuste onder Uw. Ed. gouvernement en directie van den Hemel mag werden gezegent en alle Uw. Ed. ondernemingen en verrigtingen onder die begunstiging tot hoe langer hoe grooter nut en wel zijn van Haar Edele gedijen moge.

Onder verdere bekontmaking waarna dit schriftuur ingerigt is.

Dog alvorens tot de behandeling van zaken over te gaan heb ik nodig g' oordeelt Uw. Edele voor af te moeten adverteeren dat ik in het op stellen van dit schriftuur mij noodzakelijk heb moeten rigten, na den teneur van de secreete Bedenkingen, door den wel Edelen gestrengen Heere Raad ordinair van Nederlands India Jan Schreuder opgesteld over den staat en ommeslag van D.E. Comp. te deser kuste, de dato 16 December 1763 en alhier over den Tutucorijnsen Landweg ontvangen den 20 Augustus 1764 met een bijgevoegd secreet geleij brieffe van Haar Hoog Edelheedens de dato 8 Meij bevoorens, waarbij g' ordoneerd werd en wel voor al bij article 4 dat men bij de uitvoeringe dient te letten op de omstandigheeden der tijden om niet alles te gelijk onder den voet te halen en uit te kiesen wat gevoeglijkst het eerste, en wat naderhandt kan g' executeerd werden.

Korten inhoud van een secreet briefje.

Ten welken eijnde de secreete bedenkingen is opgestelt.

Dit schriftuur, gelijk Uw. Ed. zeekerlijk nader bekent zal zijn, is voornamentlijk opgestelt, en met Haar Hoog Edelheedens marginale dispositien en orders voorsien om te dienen tot een rigtsnoer in het verminderen van de drukkende lasten verbetering der huijshoudinge en eene aanwijsinge hoedanig 's Comps. handel te doen accresseeren en de winsten te vermeerderen, of eijndelijk dit commandement te doen zijn, een nuttiger en voordeeliger etablissement voor D.E. Compagnie, als het selve tot nog toe is geweest, het is dierhalven onnodig Uw. Ede. attentie met een langer voorreden op te houden, maar eenelijk voor af bekent te stellen, dat ik in het opstellen van dit schriftuur articul voor articul, de gem. secreete Bedenkingen gevolgt en zoo kort doenlijk aangewesen heb wat hoogst deselve ordonneeren en wat

Wat er volgens die ordre al verrigt is en nog sal dienen te geschieden.

in opvolging derselve bereets in het werk gesteld, en nog verder in het werk gesteld zal dienen te werden, terwijl Uw. Ed. teffens ook daaruit blijken zal, de presente gesteldheijd van dit Commandement.

Komt de verhandeling.

Dog om tot de verhandeling zelfs te komen soo sal ik een begin maaken met

Men mag op Barssaloor geen inkoop van rijst doen, dan bij noodsakelijkheid.

De Logie tot Barssaloor zijnde het Noordelijkste etablissement dat onder dit commandement sorteert en aangaans welke residentie Haar Hoog Edelheedens in margine van voorsz. bedenkingen hebben gelieven te ordoneeren om aldaar niet eer overtegaan tot den inkoop van rijst dan wanneer bij gebrek van Javase rijst geen occasie is om Bengaalse of Cormandelse tot een dragelijken prijs magtig te werden ('t welk na dato ook verbooden is, en geordonneert, ons met nelij te moeten behelpen).

Nadere ordre dierwegens.

Een inlands dienaar aldaar aan te houden voor een seekere somma 's jaars.

Wijders hebben Hoog deselve ook teffens g' ordonneerd, om aldaar maar een inlandse gomosta of zaak bezorger aan te houden, denselven binnen de logie of daaromtrend te laaten woonen en hem voor alle ongelden hoegenaamt 's jaars 150 à 200 guldens toe te leggen zonder meer en op peene van vergoeding van het meerder toegelegde.

En waarom in eenige jaaren die besolding aan hun niet is voldaan.

Welken aangaande tot Uw. Ed. narigt diend, dat den aldaar bescheijden geweest zijnden tolk en een dienaar voor hun besolding en onderhoud der logie zedert A°. 1759 jaarlijks f. 248,16 genooten hebben, dog welk bedragen in de laatste boekjaaren of bij mijn tijdt niet is voldaan omdat gem. tolk Franscisco De Souza in 's Nababs dienst zig bevind, en ook om besolding sedert geen versoek gedaan, en tot nog toe, in de logie niet weder gekeert is, ik heb overigens in opvolging van Haar Hoog Edelheedens ordre alle moeijte gedaan om een ander bequaam persoon op te speuren, die dien dienst voor gewaagde sommetje soude willen aanvaarden, dog alle aangewende moeijte is tot nog toe vrugteloos geweest en zoo ik mij verklaaren derv, twijffele sterk, of wel zodanigen persoon, die de verhijschte bequaamheden heeft, om de wille van de geringe besolding, dien dienst zal willen aanvaarden.

Men twijffelt sterk of men wel een ander persoon tot dien dienst zal kunnen krijgen.

De voorsz. tolk heeft bij een brief, versogt om weder in voorsz. dienst te komen.

Den voorsz. tolk De Souza heeft mij in de maand November A°. 1766 een lamentable brief geschreeven nopens zijnen armoedigen staat, en teffens genegentheid getoont, om wederom zijn bediening als tolk te Barssaloor te hervatten, met versoek om de logie te mogen repareeren en dat 's Comp. handel aldaar mogt hersteld werden ik heb denselven hierop herwaarts ontbooden, dog daar is tot nog toe niets van gekomen, zelfs heb ik tot heeden van den selven geen nader tijding bekomen, intusschen zoo den selven mog te komen opdagen ben ik van gevoelen, dat men hem met toestemming van Haar Hoog Edelheedens wederom met zijn voorig tractement zal kunnen admitteeren latende zulks egter aan Uw. Ed prudenter oordeel over.

Hierop heeft men hem herwaarts op ontboden maar nog geen tijdinge van denselven bekomen.

Den Nabab Ader Alichan heeft bij een brief versogt, om een person ter voorsz. residentie te plaatsen.

Den berugten Nabab Heijder Alichan, die sedert weinige jaaren meester geworden is, van de Rijken van Canara, Colastrij en Sammorijn, heeft mij, met mijne komste in het bestier door een brief gefiliciteerd en teffens versoek gedaan, om 's Comp. vriendschap, en dat een bequaam persoon ter voorm. residentie te Barssaloor mogt werden geplaats om 's Comp. handel en negotie aldaar voor te zetten als in vorige tijden, beloovende daartoe van zijn kant, alle hulpen te zullen toebrengen. Ik heb dit compliment beleefdelijk b' antwoord en dien Nabab bedankt voor zijn goede genegenheijd ten opzigte van D.E. Comp. met bijvoeging

Men heeft hem daarvoor beleefdelijk bedankt.

men van die presentatie bij gelegentheid zoude profiteeren, dog dat D.E. Comp. niet genegen zijnde zig op deese kusten verder uit te breijden, zijn excellentie dierhalven de kooplieden daar te lande geliefde te adverteeren, om de negotie goederen van Cochim te komen afhaalen, als wanneer deselve hier voor de civielste prijsen met alles zouden werden gerieft, ik heb desen voorstel bij zijn excellentie niet gedaan met gedagten dat daaraan zouden werden vol daan, dewijl mij te wel bekent is de Canareesen niet over zee handelen, en dat alles door andere natien uijt hun land werd afgehaalt en aangebragt, maar wel om op die wijse s Nabab's presentatie niet te verwerpen en ook niet aan te nemen eensdeels omdat Haar Hoog Edelheedens ordres medebrengen ons met dien conquerant niet verder in te laten. als voor 's Comp. interest absolut noodzakelijk g'oordeeld werd, en anderendeels dat de tijd verandering kan baaren, maar door ons de gem. residentie zoude kunnen profitabel zijn het welk den tijd zal moeten leeren.

Om wat reedenen het geschied is.

Intusschen oversteppende tot het naast daar aanvolgende comptoir

Het naast daaraan volgende comptoir is.

Cananoor welken aangaande tot Uw. Ed. narigt diend, dat mijn antecesseur D.E. Weijerman kort na den ontvangst der gem. bedenkingen het toemaalig opperhoofd den koopman Van Vechten nopens de reductie van 's Comp. ommeslag aldaar heeft onthouden onder toesending van een extract uijt deselve voor soo verre dit comptoir betreft en daarop is het guarrisoen aldaar bepaalt op

Cananoor alwaar het garnisoen bepaald is.

40 koppen militairen en arthilleristen, behalven den scriba 8 inlandse dienaren en een ondermeester item dat het fort zoude gemonteerd blijven met 14 p^s ijser cannon van 68 en 12 lb. bals, de restanten van wapentuijgen, ammonitie en arthillerij goederen pro rato met een voorraad van 5,000 lb. buskruijt en andere schikkingen meer, alles uijtwijsens een geteekende memorie door het gem. opperhoofd Van Reehten dit heengesonden gedateert 8 gber 1704 onder de bijlagen der Cananoorse secreete brieven tevinden, waaraan wij kortsheijdshalve zal gedragen en ook aan hetgeen gem. mijn antecesseur bij desselfs aan mij nagelaten memorie onder dit hoofddeel heeft ternedergesteld zijnde dese reductie meest in het begin van mijn bestier in het werk gesteld in de overtollige ammonitie goederen en wapentuijgen van daar pr. het schip Oude Carspel afgehaalt, en vermits men toen voor de aannaderende magt van Heider Alichan en de Marhettas bedugt was, en negotie-wharen daar verdebiteerd wierden en peper ingesamelt, heb ik g'oordeelt de omstandigheeden niet permitteeren, om met de reductie verder voor te vaaren, hetwelk ook bij Haar Hoog Edelheedens volgens secreete missive van 17 zber 1765 in zooverre goedgekeurt is, en dewijl Hoogdeselve teffens hebben gelast om te bedeelen, wat er voor het behoud van de presente vesting kan pleijten, en hoe men zig daarvan op d' onkostelijkste wijse zal hunnen ontdoen, indien ze niet noodig g'oordeelt werd, zoo heb ik het opperhoofd Kroonenberg onder toesending van een extract uijt gem. missive gelast zig dienaangaande te verklaaren, desselfs antwoord is te zien bij secreete missive van den 18th Februarij 1766 en komt voornamentelijk daarop uijt dat Cananoor een voorname vesting welgeleegen en met weijnig volk kan gedefendeert werden, dat de situatie favorabel voor de commercie, en dat bij vreedige tijden jaarlijks ruijm 65,000 ropias aankoopmansz kunnen omgezet in altoos eenige pr^{ct} meer als te Cochim opgelegt, en voor de behaalde advancen het eene jaar door het andere 5 á 600 candijlen peper kunnen ingesamelt werden, dat als men deese vesting wilde abandonneeren, de competiteuren daardoor een open veld zouden hebben en den gantschen handel van de noorder Mallabaar alleen behouden, dat ingevalle men Cananoor in het geheel wilde verlaaten. meer als te veel liefhebbers zig zouden laaten vinden om van het fortuijntje gebruijk te maaken, wijders dat ingevalle men meerm. vesting op een voordeelige wijse van de hand zette wilde, den meerm. Nabab Heider Alichan zeekerlijk een goed bod daarna zoude doen, en eijndelijk komt hij op de voordeelen, die daar op de

En waarbij dit alles nader te zien is.

Dese reductie heeft maar ten deele plaats gehad.

Om wat redenen zulks niet verder heeft kunnen geschieden.

Verklaring van het opperhoofd Kronenberg omtrent Cananoor.

koopmansch. betaalt werden en den insaam van peper, gelijk dit een en andere breedvoeriger beschreeven werd bij gemelde missive waaraan mij gedraage.

Men heeft zulks aan Haar Hoog Edelheedens bedeelt.

Ik heb zulks ook bij secreete brief van den 15th April 1766 aan Haar Hoog Edelheedens bedeelt en daarbij aangemerkt

Aanhaling van hetgeen men daarbij aangemerkt heeft.

(1) dat op de minsten aldaar niet maar alleen op de meerdere prs. boven de Cochimse prijsen moet geceijfert werden, om reden de negotie goederen daar gedebiteert werdende anders van Cochim zouden werden afgehaalt en Cochim diend te werden geprefereerd, wil men het oogmerk om deese stad, tot den stapel van den handel te maken bereijken.

(2) Dat hier thollen gevordert werden en te Cananoor niet, wijders ten

(3) Dat negotie whaaren daar te debiteeren met zoo veel meer winsten als te Cochim dat alle ongelden en risico werden goedgemaakt en nog iets voor de moeijte overschiet op geene goede gronden te vooronderstellen is, in voegen ten

(4) Den peper insaam alleen voor de aanhouding dier fortificatie pleijten kan.

Hoeveel den insaam van peper te Cananoor in A. 1766 geweest is.

Wel is waar, dat den particulieren insaam in Ao. 1766 bedraagen heeft 3,27,000 lb. welke door den anderen geslagen ingekocht is voor iets meer als 109 ropias het eandijl van 500 pond, maar die is ingekogt juist in een tijdstip dat Heider Alichan in het rijk van Colastrij gevallen is waaruit dierhalve niet konde werden opgemaakt dat dien insaam in het vervolg van het zelfde succes zoude zijn, hoewel ik van gevoelen ben, dat deese omwenteling in het Colastrijse rijk indertijd wel eenigssints voor D.E. Comp. voordeelig zijn kan en gem. Nabab, die Comps vriendschap zoekt ons zoowel als anderen den vrijen insaam zal vergunnen, die van te vooren door de Engelsen en Aderagia al vrij wat belemmert was, maar gesteld dat jaarlijks 5 à 600 eandijlen peper te Cananoor tegens de voorsegde prijs van 109 ropias worden ingesamelt, dan zal het egter hierop aankomen, of daarop in Nederland zooveel werd geprofiteerd, dat de lasten daaruijt zouden kunnen werden goedgemaakt, deese zelfde omwenteling in het Colastrijse rijk heeft aanlijding gegeven, om Cananoor thans in een heel ander ligt te beschouwen en in consideratie te neemen of men thans daar niet zoo zeeker met een logie en pakhuijs zoude kunnen gezeeten zijn, als wel met de presente vesting, die op zig zelfs wel sterk dog door de schadelijke environs veel van haare sterkte verliest en daarom niet bestaanbaar zoude zijn tegens zodanigen magt, als dien conquerant daarvoor zoude kunnen brengen, indien hij lust krijgen mogte, om zig daarvan meester te maaken en om dierwegens het harnas aan te trekken, tegen zodanigen overwinnaar vermeene Cananoor van geene genoegsame importatie te zijn, en is dien vorst van redelijke sentimenten, en dat men in alle billijkheid in desselfs overheerde landen kan (gezeten) blijven en handel drijven, dan zoude men het met een logie en pakhuijs wel kunnen stellen en zoude als dan niet te dugten hebben, dat Aderagia ons een quade trek speelt, nog dat de Marhettase rovers daar een landing derven ondernemen, maar of D.E. Comp. in zodanigen geval de beheering over de bhaaij zoude kunnen blijven excereeeren zoude den tijd moeten leeren.

En omwenteling van zaken in 't Colastrijse rijk, kan voordelig voor D.E. Comp. in der tijd zijn.

Men heeft een middel voorgeslagen om Cananoor op de onkostelijkste wijse te kunnen verlaten.

Aangaande Haar Hoog Edelheeds ordre om te bedeelen op wat wijse men zig van Cananoor op de onkostelijkste wijse zoude kunnen ontdoen, heb ik geen andere middel weeten voor te slaan dan het aan den Nabab voor een sekere somma gelds over te doen, onder versekering van een vijlige inwooning met een logie en pakhuijs, dog ofte tot zodanigen overgave zoude kunnen of te moogen werden getreeden, heb ik aan het veel g' eerd en hoog wijser oordeel van Haar Hoog Edelheedens met alle eerbied gedefereert gelaaten waarop het hoogst deselfs behaagt heeft bij secreete missive van den 31 Ober Ao 1766 te-

Hetgeen geapprobeert is door Haar Hoog Edelheedens.

antwoorden dat de finale ordre omtrent die vesting zoude blijven uitgesteld en in cas Ader Alichan inclineerde tot de overname van Cananoor tegen betaling van een goede somma gelds en een versekerde vergunning van een vrijen handel en veijlige inwooning, hoogst deselve wel mogen lijden, dat men bij bequaame gelegentheid op een voorsigtige wijse met dien vorst in onderhandeling treede, dat intusschen die plaats door de ingenieurs konde opgenomen en ondersogt worden of, op welke plaats en met welke kosten best zal kunnen werden g' executeert den opbouw van de geprojecteerde redout; het laaste heeft effect gesorteert, en ik refereere mij nopens dies bevinding aan het rapport door gem. ingenieurs ingedient en wat het eerst aangaat, hebbe mits de onsekere omstandigheeden waarin de Nabab als nog verkeert niets durven onderstaan. Met mijn arrivement hier ter kuste heb ik de hiervoren gem. schikking omtrend Cananoor als gesegt meest in't (waare) gestelt en dewijl men als dan geen sekere tijding had, hoe de zaaken tusschen de Marhettas en den Nabab stonden, wijders dat de gerugten van dat dien vorst het Collastrijse zoude attacqueeren alsmee jaarenlang geduurd hadden, sonder dat er iets van quam, soo heb ik de geprojecteerde vermindering van geschut ammonitie en andere goederen laaten effect sorteeren, te meer ik in overweeging nam dat Cananoor altoos wederom konde versterkt werden, wanneer men zeekere tijding erlangde, soo als zulks ook naderhand heeft moeten geschieden, zijnde die fortresse op het sterk aandringen van het opperhoofd Kroonenberg versterkt met 20 militairen, in voegen het aldaar bescheijden guarnisoen, onder ulto Augustus jongstleeden heeft bestaan.

De plaats tot den opbouw van een redout zal door de ingenieurs op genomen werden. Hetwelk ook geschied is.

Waarom het eerste nog niet heeft kunnen geschieden.

Onsekere geruchten van de Nababs optogt in het Colastrijse.

De vermindering van het geschut, etc., heeft te Cananoor effect gesorteerd.

Nader hand wederom versterkt met 20 militairen.

Grootheijd van het guarnisoen.

- 1 Vaandrig.
- 3 Sergeanten.
- 2 Corporaals.
- 1 Tamboer.
- 19 Europeesen.
- 40 Toepassen dus.

—

66 koppen te samen

—

buijten,

Dienaren van de compagnie.

- 1 Onderkoopman en opperhoofd.
- 1 Assistent.
- 4 Arthillerijsten.
- 1 Smit.
- 1 Moequadon.
- 1 Mallabaars schrijver.
- 2 Maijrossen.
- 4 Lascorijns en
- 1 Gegagieerde sergeant.

winnende gesamentlijk in een maand aan gagie f. 892—welk getal ruijm de helfte meer is, in vergelijk van de 40 koppen, die bij meermeld bedenkingen in het geheel voor Cananoor bepaalt zijn, om welke redenen dan ook onder dato 11 Julij 1767 een provisioneel besluijt genomen is, om het voorsz. getal toepassen soolange maar aldaar to laten continueeren tot dat omstandigheeden des tijds om de Noord permitteeren willen om deselve huns weegs te laaten gaan, en het welk ik denke thans wel voeglijk sal geschieden kunnen alsoo men van den Nabab of de Colastrijsen voor eerst niets te vreesen heeft, dewijl eerst gem. bezigheeden genoeg vind op de kust tegens de Engelschen en den berugten Nabab Machomet Dillij Chan,

Hoeveel dat er meer zijn boven het bepaald getal.

Zijn gelaten tot verbeteringe des tijds omstandigheden.

Gevoelen dat de toepassen te Cananoor thans kunnen worden afgedankt.

en de anderen onvermogens zijn om een onderneeming van dien aard te durven onderstaan en in allen gevallen zal Cananoor des noods altoos wederom met een gelijk getal dier krijgers kunnen versterkt werden deese reductie is thans soo veel te noodzaakelijker omdat de peper insaam aldaar van weijnig importatie is, schoon Haar Hoog Edelheedens bij secreete missive van den 30 Sber 1767 qualificatie hebben verleend om 108⅓ rop^s voor 't candijl hollands te mogen besteeden, wijders den debiet van koopmansschappen aldaar meede van die importatie niet is, dat er om die reeden een groote omslag diend te werden aangehouden, volgens de meer geciteerde margina dispositien op de secreete bedenkingen hebben Haar Hoog Edelheed^s geordoneerd de fortresse *Wilhelmus tot Chettua* ten eenemaal te demolieeren, en in diens plaatse aan de mond van de revier tot maintenue van's Comp^s possessie te doen extrueeren een levendige pagger van melkdoorn of eenig ander soort van bequaam hout om heijnt en te besetten met twee Europeesen en vier of vijf inlanders, waarvan de reden gesuppediteerd werdende bij meerm. secreete bedenkingen, soo zal ik mij daaraan refereeren, en dien aangaande verder melden, dat mijn antecesseur niet bewerkstelligt heeft, maar geoordeelt dat deeses vesting behoorde te werden aangemerkt als een frontier plaats, vermits tusschen deselve en het fortres Cranganoor leggen 's Comp^s conquest Paponettij, de 18½ dorpen de aangeslaage landen van D. Hermoettoe Pannieaal en de gesequesteerde landen van den koning Sammorijn, en aan welkers behoud dus D. E. Comp. veel geleegen is, en dierhalven, gesustineert, dat deese redenen genoegsaam pleijten voor het behoud van gem. vesting, egter was denselven van gevoelen dat dit fort eene reductie konde veelen dewelke geschikt wierd op:

Redenen waarom de reductie thans daar de noodzakelijker is.

Tegens wat prijs de peper aldaar mag werden ingekogt.

Wat geordoneert is bij voorm. bedenkingen omtrent Chettua.

Die fortresse zal men laten springen en een pagger in disteede extrueeren.

Met hoeveel koppen dien te bezetten.

Om wat redenen de afgegaane Commandeur Weijerman het g' ordoneerde niet heeft in het work gesteld.

Reductie door denselven omtrent de militie en houshouding aldaar gemaakt.

Bepaling van het guarnisoen.

56 koppen als:
1 Luitenant.
1 Sergeant.
3 Corporaals.
40 Soldaten.
1 Tamboer.
3 Arthilleristen.
1 Consumptie boekhouder.
1 Ondermeester.
5 Inlandse dienaren.

56 koppen te samen,

en volgens dien wierden de jaarlijke lasten bepaalt tot een somma van f. 9,568–4—8, het cannon hetwelk aldaar voorheen bestaan had in 42 stuks wierd gereduceerd of 20 p^s., als
10 p^s. van 12 lb. bals en
10 p^s. van 6 lb. bals zijnde de overige in A°. 1765 per het schip Vlietlust afgehaalt en na Ceijlon versonden.

Jaarlijke lasten volgens dien bepaalt, en hoeveel bedragen.

Hoeveel canon daar is gelaten.

Hoeverre de restanten zijn vermindert.

De restanten wierden meede gereduceerd tot op f. 17,821-15-8.

Dese schikking heeft ook een andere redenen gehad.

Eene andere reden van dese schikking is geweest in dat gem. mijn antecesseur zig gevleijt heeft met de hoope, om de-

inkomsten van Chettua so verre te doen accresseeren, dat deselve de lasten ten naasten bij souden evenaren, door een aangegaan contract met de 3 familjes van Paijencherij Naijro, waarbij deselve de helfte van haare inkomsten aan D.E. Comp. hebben afgestaan dog in hoe verre dit oogmerk bereijkt is, zal hieronder nader werden vertoond,

De meening was de inkomsten te Chettua te vergrooten door een contract met de Paijencherijse.

intusschen heb ik bij secreete brief van den 9 April 1765 door den secunde en mij getekent op het voorstaande Haar Hoog Edelheedens vertoont en aan derselver hoog wijser oordeel gedefereert gelaten, of de voorwaarts door mijn anteeesseur g' allegueerde redenen voor het aanhouden dier vesting zouden pleijten dan niet,

Men heeft dies redenen aan haar Hoog Edelheedens vertoont, of het tot de aanhouding dier vesting zoude kunnen pleijten.

dat mijns geringen oordeels niet konde zien, dat men het fort Chettua tot conservatie van 't conquest of de landstreek van daar na Cranganoor benodigt was, dat de blijken nog versch, also daarmeede niet had kunnen werden belet dat den Sammorijn in die landstreek doorgedrongen, het conquest veroverd en tot A°. 1758 in het besit gehouden heeft,

Demonstratie dat Chettua het conquest niet beschermen kan.

wanneer gem. vorst door de wapenen genoodzaakt wierd het selve wederom am D.E. Comp. in te ruijmen en vreede te maken, waartoe Chettua niets het minste heeft gecontribueerd, ter contrarie dat men aldaar een sterk guarnisoen heeft moeten leggen uit vreese den Sammorijn daartegen iets mogte onderneemen en ik heb hieruijt als een gevolg getrokken dat gem. fort voor D.E. Comp. in de presente tijdsomstandigheeden in het geheel van geen nut, en dat hetselve met de hiervooren gem. militie niet kan werden gedefendeert en dierhalven in tijden van onlusten zoude moeten worden versterkt, waardoor de lasten alsdan mede grooter zoude moeten vallen als de bepaling dicteerd, dat alschoon het fort wierd gedemolieerd, D.E. Comp. daarom even wel haare inkomsten zoude kunnen genieten, maar toen ik dat schreef in de maand April 1765 was den Sammorijn nog in wesen en de vraage of dien vorst ons alsdan de geregtigheeden van zijne gesequestreerde Landen door ons ongemoeijt zoude laaten invorderen, en of denselven niet nu en dan volk zoude zenden om die geregtigheeden voor hem selfs in te palmen, hetwelk door het zenden van eenige manschappen uijt het fort ten eersten kan werden belet en na de afbraake van Chettua door het zenden van een detachement van hier zoude moeten werden tegengegaan.

Vervolg.

Gevoelen dat het selve nutteloos voor de Comp. is.

Vreese dat egter den Sammorijn de inkomsten van de gesequestreerde landen ons niet zoude laten genieten.

Haar Hoog Edelheedens hebben hierop bij secreete missive van den 17th Februarij 1765 zig over deese zaak nader gelieven te verklaren, de stelling van de Heer Weijerman wederlegt, en aangetoont dat de hiervooren bepaalde 56 koppen die plaats niet kunnen defendeeren, dat de lasten in tegenstelling van de voordeelen nog f. 4,968–4–8 te groot, behalven nog [$4\frac{1}{2}$] pr. ct interest 's jaars op f. 17,821–15–8, de weinige apparentie om de voordeelen te vergrooten, en dat de inkomsten die er zijn en nog mogten werden gevonden ook kunnen genooten werden zonder de voorm. sterkte, dat indien er nu en dan eenige manschappen tot bescherming der ingeseetenen of tegengang der schadelijke ondernemingen verhijscht wierden, deselve van Cochim derwaarts konden gesonden werden en dierhalven nader gelasten het fort te laten springen of demolieeren, nadat zulks met de minste ongelden te doen zal zijn, en in dien dies steede het geprojecteerde wagthuijs met een levendige pagger aan de mond der rivier te extrueeren.

Nadere verklaring door Haar Hoog Edelheedens op voorsz. stellingen.

Hebben het vooren staande weerlegt.

en g' ordonneert het fort te laten springen.

En in die steede het geprojecteerde pagger extrueeren.

Ik heb hierop den ingenieur Zijnen in de maand Januarij des jaars 1766, voorzien met een instructie na Chettua gesonden, om een calculatie te maaken hoeveel de demolitie van 't fort en de

Men heeft het laten opneemen wat zulx zoude komen te kosten.

exstructie van zodanigen pagger zoude komen te kosten, uijt zijn der wegens ingediend

Hoeveel het eerste en tweede zal en komen te staan.

rapport blijkt dat het eerste zal komen te staan op f. 3,594–12–8 en het laaste f. 292–7–8 en ik zoude dierhalven ten eerste met de demolitie een begin hebben laten maaken, maar vermits Zijnen bij zijn rapport teffens te kennen gaf, dat het vervoeren der ammonitie van oorlog als dan ten

De demolitie heeft niet kunnen geschieden, bij gebrek van gelegentheijd om de ammonitie te voeren.

eersten moet effect sorteeren, zoo heb ik bij gebrek aan scheepsgeleegenheid dit werk als toen moeten uijtstellen, eensdeels en anderendeels ook om dat het saijsoen reeds te verre ingeschooten en eijndelijk om dat bij mij inconsideratie quam, dat

en ook omdat het saijsoen te verloopen was.

ingevalle het canon aldaar ergens bleef liggen, als het fort gesprongen is, den Nabab die toen met zijn magt naderde en verder afkomende en het geschut daar zoo gereed vindende wel zoude hebben kunnen resolveeren daarvan gebruijk te maaken, selfs had het toen zijn bedenken, of men Chettua vooreerst niet nog diende in weesen te laaten en af te sien in hoeverre den Nabab zijne overwinningen zoude willen voortzetten, waarom, en dewijl gelijk gesegt de moussen verloopen was om iets te

Daarom best gedagt nadere ordre dierweegens in te wagten.

kunnen uijtvoeren, ik best g' oordeelt heb, Haar Hoog Edelheed^{s} nader g' eerde ordre in te wagten. Het heeft Hoogst deselve hierop behaagt bij secreete missive van den 31st October 1766 en den 7 Februarij A$^{o.}$ 1767 alhier ontfangen te

Waarop de Hoog Edelheedens hebben blijven persisteeren bij de vorige ordres.

blijven persisteeren bij deselver voorjaarige beveelen, om namentlijk het fort te laten springen of demolieeren enz., gelijk hiervooren bereets aangehaalt is.

Edog deese positive ordre quam juijst in een tijdstip dat den vooren gem.

Redenen waarom die ordre toen niet konde uijtgevoert werden.

Nabab het Sammorijnse rijk ten vollen had geconquesteerd en desselfs heirleger om en bij Chettua en Pananij verspreijd lag, en niet zonder redenen te dugten was, dat deesen conquerant de rijken van Cochim en Trevancoor het zelfde lot zoude doen ondergaan, en zijn progressen voort te zetten, tot aan cab Comorijn, wijders dat Trevancoor zig af en aan Cranganoor in staat van defensie had gesteld, om deese ondernemingen tegen

Zijn nader vervat bij een secreete resolutie.

te gaan, dierhalve en om andere gewigtige redenen meer, te vinden bij secreete resolutie van den 28 Februarij A$^{o.}$ 1767 aan welkers inhoud wij kortheijdshalven refereere, een besluijt genomen is, in zoodanige omstandigheeden des tijds, Haar Hoog Edelheed^{s} ordre nopens demolitie van gem. fort, zo meede Coilan en Cran-

De tijds omstandigheden zijn in den raad overwogen en besloten de demolitie uijt te stellen tot een beter tijdstip.

ganoor niet wel voeglijk konde werden ter executie gelegt, maar daartoe een beter tijdstip diende te werden afgewagt, dog dat desniet te min, het overtollige canon van Chettua voor eerst konde werden afgehaalt, en voor het overige alles in gereedheijd gebragt om de demolitie te kunnen laten effect soorteeren, soodra de tijds omstandigheeden eenigsints ten goede mogten komen te veranderen en intusschen den commandant voor gem. fort, zoo meede de hoofden der andere twee forten te

En de hoofden van voorsz forten met een instructie te voorsien om zig daarna bij aankomst van vijandelijke troupes te reguleeren.

voorsien van een versegulde instructie, om bij verschijninge van eenige vijandelijke troup als het zij van den Nabab of Trevancoor, die te kunnen openen, en zig daarna reguleeren, deese

Die instructie is bewaaring afgegeven aan den secretaris.

brieven en het minut van gem. instructie is versegult in bewaaring van den secretaris, die Uw. Edele hetselve des begeerende sodanig sal overhandigen.

Ik had in voldoening van het hiervooren gem. besluijt ook al bereets de

De chialoup heeft een vructeloose togt gedaan na Chettua om het canon af te haalen.

chialoup de Johanna Catharina na Chettua gesonden, om het canon en de verdere effecten van daar te haalen, dog deese togt is mits de vroege doorbrake van den regen mousson vrugteloos geweest, vermits door de holle aanschietende zee niets aan boort heeft kunnen werden gebragt.

Een gamel is ook gezonden. dog heeft niet binnen door kunnen gereeken.

Oordeelt dat een schip daar na toegesonden dient te werden.

Den ingenieur Zijnen is na Chettua geweest maar niets kunnen uijtvoeren.

Een nader reductie omtrent het Chettuas guarnisoen heeft plaats gevonden.

Op hoeveel koppen het guarnisoen gebragt is.

Ik heb vervolgens ook getragt in de gepasseerde regen mousson door de binnen revier eenig cannon per gamel van daar te krijgen en heb ten dien eijnde in de maand Augustus A°. 1767 een gamel na derwaarts gesonden, dog alsmede te vergeefs, alsoo dat vaartuijg mits de swaare tegenstroom van het bergwater de reijs niet verder heeft kunnen krijgen als een meijl benoorden Paponettij in voegen thans een scheepsgelegentheijd diend te werden waargenomen, om het een en ander ter uijtvoer te brengen, intusschen is den ingenieur Zijnen na Chettua geweest en heeft de levendige pagger afgestooken, dog de mijnen tot het laten springen van het fort niet gemaakt, zoo omdat het canon niet vervoert is, als om dat de regen mousson voorhanden zijnde, men bevreest was dat die wederom souden instorten, en dewijl de omstandigheeden der oorloogende parthijn sedert schielijk van gedaante zijn verandert, ben ik met de reductie van het aldaar bescheijden guarnisoen voortgevaaren, alsoo volgens besluijt van den 11 Junij A°. 1767 de toepassen aldaar bestaande in 9 koppen afgedankt zijn, invoegen het guarnisoen thans gereduceerd is tot 43 koppen in het geheel, en uijt welk getal de post aan het zeegat en die te Poelicarro aan de rivier mede beset werden.

Hoeveel de restanten en ongelden bedragen.

Het aanhouden of demolieeren van deese vesting werd g' defereert gelaten aan den heer gouverneur.

De restanten aldaar in het geheel bedragen thans een somma van f. 10·745—12 en de ongelden f. 8044—4 indiasch geld. Dog eer ik van dit hoofddeel afscheijde kan ik niet nalaten Uw. Ed[e]. meede te deelen mijne geringe consideraties, omtrend het aanhouden of demolieeren deeser vesting aan Uw. Edele ondersoek en experintie gedefereert laatende, of deselve in zodanig ligt kan en behoorde te werden beschouwt dan niet.

Als deese vesting gedemolieert wierd, waar voor men te vreesen heeft.

De opgeworpen pagger wordt onnut geoordeelt, zoo een ander daar bezit neemt en een fort extrueert.

Vooreerst dat ingevalle Chettua in deese tijds omstandigheeden gedemolieerd wierd te vreesen is, dat de een of andere der oorlogende parthijen dien hoek daar het fort gestaan heeft in besit zoude neemen, als wanneer de drie famillies van Paijencherij Nairo zig zeekerlijk aan den overwinaar zoude moeten onderworpen waardoor D.E. Comp. vooreerst zoude moeten missen de inkomsten die van deselve genooten werden zoo meede zoude dien conquerent wederom naasten de gesequestreerde landen van den koning Sammorijn welkers inkomsten thans D.E. Comp. almede komt te genieten, en dewelke kunnen werden aangemerkt als interest voor Sammorijns debet, en mogelijk zoude hierdoor het capitaal insgelijks verlooren gaan. Tevens dat ingevalle het fort gedemolieert was, en dus het land aan die zijde open en bloot lag, dies besitneemer ligt zoude kunnen resolveeren, om instede van het gedemolieerde wederom op een bequame plaats een nieuw fort aan te bouwen, waardoor de opgeworpene pagger voor D.E. Comp. ten eenemaal zoude onnut werden, bekent zijnde dat protestaties in diergelijke gevallen van weijnig of geen vrugt zijn, en dierhalven zoude alsdan raadsaam zijn om de pagger maar te verlaten en van daar te verhuijsen.

Bedugting dat ook dan de vrije uijt en invoer van het zeegat aan een ander zal overgaan.

Deese verlating zoude dan ook zeekerlijk tot gevolg hebben, dat de geene die dus van het zeegat meester was, zig daarvan zoude willen bedienen om een vrijen uijt en invoer te hebben, is het niet met groote ten minste met klijne vaartuijgen.

Een voorbeeld dat zulks practicabel zij.

Dat zulks practicabel zij, is nog onlangs gebleeken, alsoo volgens gemeen schrijven van den commandant Backer, de dato 8 April A°. passo den koning van Coimbatoer een menigte vaartuijen, geladen met cannon en andere ammonitie

goederen na gem. zeegat heeft gezonden en versoek laten doen om deselve binnen door te laten passeeren maar Ivitsjoer, dog ik heb dit versoek dat met een ola van den Paljetter ondersteund wierd, plat afgeslagen, als oordeelende dat gem. zeegat absoluut voor wie het ook zij moet gesloten blijven.

De vrije uijtvoer te Chettua zal strekken tot nadeel van 's Comps. domeinen te Cochim.

Deese vrije uijt-en-invoer zoude mede grotelijks betrekking hebben tot 's Comps. domeinen hier te Cochim dewijl veele 's lands producten (ik swijgen van de peper) die anders hier werden aangevoert en verdebiteerd, en waarvan D.E. Comp. thans aanzienlijke thollen geniet, het gem. zeegat uijt werden vervoert, tot groote inejuditie der gem. inkomsten.

Oordeelt dat dit en het zeegat van Hijeotta beide besloten en bewaart dienen te worden.

Het zelve kan ook worden gesegt van het zeegat van Hijeotta, waarvan de rivier onder de muuren van het fortres van Cranganoor voor bijloopt, invoege ik thans besluijte, egter onder correctie van wijser gevoelen, dat de beijde zeegaten behooren en moeten geslooten blijven en bewaart werden, 't zij door de presente vestingen Cranganoor en Chettua dan wel andere sufficante werken.

Dit is ook door Haar Hoog Edelheedens erkent.

De noodzakelijkheid is daarvan bij de hoog Indiase regeering ook erkent, en refereere mij aan hetgeene Hoog deselve dien aangaande hebben gelieven te ordonneeren en hier voorwaarts aangehaalt is, en zeeker 100,000 guldens jaarlijks en meer waartoe de inkomsten onder mijn bestier geklommen zijn, en de hoope dat deselve nog meer accresseeren zullen, verdienen wel eenige aanmerken en dat daarom eenige ongelden gedragen worden.

Om de inkomsten te bewaren kan men eenige ongelden dragen.

Ook kan ik niet onaangeroert laten eene aanmerkinge te maken op hetgeen hiervoren gesegt hebbe, ten aanzien van Chettua, dat die fortres niet heeft kunnen beletten dat den Sammorijn in het conquest Paponettij door gedrongen, die stelling is in zooverre door de ondervinding bevestigd, maar wanneer men de verheid van Cranganoor tot Chettua beslaande ruijm 9 uuren gaans in consideratie neemt vermits geen gefortificeerde posten tusschen beijde liggen, dan moet men besluijten, dat die fortificatie niet zoozeer tot dekking van het tusschen leggende territoer, als wel om die zeegaten tot weijring van sluijkerijen en morshandel te conserveeren aan de monden of uijtloopen van deselve geplaatst zijn, ik zoude omtrent dit artikul mij verder kunnen extendeeren, maar omdat ik mij der kortheijd diene te bevlijtigen, en eene oculaire inspectie, en de ondervinding Uw. Ed. haast onderrigten zal, in hoe verre mijne denkbeelden gegrond zijn dan niet, zoo zal ik het daarbij laten en dier halve overgaan tot de daaraan volgende residentie.

Sustenus dat die forten niet zoozeer tot van het terrietoir als tot bewaringe der zeegaten zijn gelegt.

Men onderwerpt zig aan de ondervinding of die sustenu gegrond is.

Paponettij gelegen aan den oever der rivier Madilagam 2½ uur benoorden de fortresse Cranganoor en 7 ditos bezuijden Chettua, deselve was een ola gebouw van steen en kalk opgehaalt en is in den jongsten oorlog met de Sammorijn door desselfs krijgslieden verdestrueerd en tot nog toe niet wederopgehaalt, den gewesen resident van Zuijlen heeft daar een verblijf en bergplaats voor de nelij opgeslagen vermits den Commandeur de Jong aan Haar Hoog Edelheedens voorgesteld en ook qualificatie erlangd heeft om aldaar een deffensive logie te extrueeren, volgens zeker plan, dat na Batavia gesonden is, en niet hooger gecalculeert was als of f. 4,365 maar vermits gem. plannen nader g' examineert zijnde te kostbaar wierd bevinden, heeft mijn antecesseur D.E. Weijerman door den ingenieur Zijnen een ander laten formeeren dat min kostbaar zoude weesen en tot de extructie van het zelve bereets de nodige materialen

Hoeverre Paponettij van Cranganoor en Chettua ligt.

Waardoor het veroorzaakt is dat daar nog geen 's Comp. gebouw staat.

Het project is gemaakt dog de uijtvoeringen te kostbaar bevonden.

Vervolg.

van hout en steenen laten vergaderen en zoude mogelijk dit werk tot stand gebragt hebben was zijn Ed. intusschen niet door mij in het bestier opgevolgt en ik zoude conform den inhoud van de marginale dispositie van Haar Hoog Edelheedens op dit chiapiter om een sufficant en eenigsints defensief pakhuijs te bouwen, bereets een begin hebben gemaakt en ook voltooit, maar de opgekomene troubeles in deese gewesten, en de onsekerheijd wat hier de zaken kunnen neemen, hebben mij weerhouden, om daaraan een begin te maken, eensdeels en anderdeels, oordeelde ik dat dit werk soo hoog nodig niet vereijscht werd, alsoo ik de nelij geduurende mijn bestier, zoo van Alij (een dorp een half uur verder zuijdwaarts gelegen en alwaar ook pagt nelij ontvangen werd) als van Paponettij door gehuurde mansjouws bij continuatie heb laten afhaalen dat beter koop uijtkomt, als met de gamels, die langen tijd onderweegs blijven, behalven dat de gamels in die tijden beter emploij vinden bij het lossen en laden der scheepen als andere diensten invoegen aldaar altoos of bij mijn tijd zeer weijnig of geen nelij in het pakhuijs bij restant is verbleeven, intusschen egter vermits de woning van den resident en 't pakhuijs bereets veroudert en buijten des, ligt aan brand en andere ongemakken onderworpen zijn, ben ik van gevoelen dat er wel een bequaam en brandvrij pakhuijsie diend te werden aangemaakt, soo meede een beknopte woning voor den resident, en die daar bescheijden zijn, 't geen met vrij minder kosten geschieden kan, als bij het hiervooren gem. plan is gecalculeert, dog het welk aan Uw E.D. wijser oordeel en dispositie overgelaten werd.

Zulk heeft naderhand niet kunnen geschieden om de troubelen.

De nelij werd met gehuurde mansjouws van daar afgehaalt.

Een pakhuijs diend aldaar gemaakt te worden.

Het zal vrij minder komen te staan als het gecalculeert is.

Bepaling der dienaren enz. aldaar door den commandeur Weijerman gemaakt.

De residentie van Paponettij was volgens de gemaakte reductie door mijn antecesseur beset met :

1 Resident of Commissiant.
1 Corporaal.
6 Toepasse soldaaten.
1 Koolbranden.
1 Tolk en
9 Lascorijns.

Welkers onderhoud en het daar verder benodigde volgens een dier weegens geformeerde memorie jaarlijks zoude komen te kosten f. 2.272-7-8 en dus f. 1,154-13-8 meerder als bij meerm. secreete bedenkingen voor de lasten van Paponettij bepaalt is, maar vermits den resident te kennen gaf dat de toepassen soldaten wel zouden kunnen werden gemist als het getal der lascorijns met 2 koppen vergroot wierd, zoo heb ik mij daarmede gecomfirmeert en de toepassen hunsweegs laten gaan, invoegen thans aldaar bescheijden zijn :

De ongelden liepen nog hooger dan bij de bepalinge.

De toepassen soldaten zijn tot vermindering dier lasten afgedankt.

Hoveel koppen thans aldaar bescheijden zijn.

1 Resident of Commissiant.
1 Tolk en
8 Lascorijns.

Dewelke gesamentlijk in een rond jaar aan gagie en kost geld genieten f. 948—18 hetwelk met de toegestane f. 120 tot reparatie en verdekking der ola gebouwen en ordinaire ongelden bedraagt f. 1,358—19 en dus f. 920-8-8 minder als bij voorm. memorie voor die ongelden bepaalt zijn, den koolenbranden overleeden zijnde heb ik onnodig g' oordeelt een ander in desselfs plaatse aan te stellen, alsoo de benodigde houtskoolen thans door den resident besorgt werden.

En hoe veel de lasten minder als de bepalinge bedragen.

De houtskoolen werden van daar door de resident besorgt.

Ik heb hiervoren gesegt dat ik de aangebragte nelij becontinuatie van Paponettij met gehuurde mansjouws heb laten afhalen, en wanneer Uw.E.D. bij die methode blijft continueeren, zullen altoos daar weijnig restanten overblijven, waarvan de risico van weijnig aangelegentheijd zijn zal, voor het overige zal het onnodig zijn, om hier mentie te maken van de inkomsten en geregtigheeden zoo aan geld als nelij dewijl Uw. E.D. zulks best kan ontwaaren, bij de boeken, pagt conditie en recordementen, maar het zal daar en tegen een poinct van Uw. E.D. attentie zijn, om zorg te dragen dat de pagter hunne verschuldigde pagt nelij en geld geregtigheeden jaarlijks promptelijk komen te voldoen, om daardoor te eviteeren dat de restanten van het eene jaar niet in het andere loopen en vergrooten 't welk van zeer nadeelige gevolgen zijn kan. Insgelijks diend tot Uw. E.D. narigt dat de verpachting der thiendens van de particuliere thuijnen en landerijen in het conquest Paponettij jaarlijks tegen het eijnde van de maand Fber. gehouden werd en zulks voor een rondjaar in gaande met primo Maart, ten welken fine expresse gecommitteerders van hier na derwaarts gesonden werden, edog ik heb om redenen vermelt bij resolutie van den 20 Fber. des voorleeden jaars hier omtrend een verandering gemaakt en met den raad besloten, om de jaarlijkse verpaghting der gem. thiendens wel in deese loopende maand Februarij als na gewoonte te laten houden, dog niet voor een rondjaar maar tot ult° Augs. 1770 of den tijd van agthien agter een volgende maanden, om dus die verpagting voortaan te kunnen laaten geschieden na het afloopen van ieder boekjaar voor een rondjaar, waarna dan ook de invordering geschieden en dus zorg gedragen kan werden dat die inkomsten met het sluijten der boeken altoos vereffent blijven.

Als de nelij afgehaald werd zijn de restanten van weijnig aangeleegentheid.

Bij welke papieren de inkomsten van t'conquest kunnen gesien worden.

Men moet zorg dragen dat de pagten jaarlijks kunne te voldoen.

Wanneer de verpachting der thiendens en jaarlijks geschiet.

Bij deese verpachting is een verandering gemaakt.

Redenen waarom.

Wijders moet ik hier enpassant nog tot Uw. E.D. speculatie noteeren, dat er thans onder de pagters verdeeld te vinden zijn 485 's compagnies slaven en slavinnen, dewelke door den resident dienen te werden gaade geslaagen, waar van herkomstig en van wat nut deselve zijn, zal Uw. E.D. onder dit hoofddeel gelieven na te sien bij de memorie van mijn anteceesseur waartoe wij kortheijds halve refereeren.

Hoeveel 's compagnies slaven en slavinnen in 't conquest te vinden zijn.

Den Wel Edelen gestrengen heer beschrijver der secreete bedenkingen heeft onder dit hoofddeel een propositie gedaan om het landsschap Innemaka geleegen over een meijl besuijden Chettua aan de overzijde der rivier van Paponettij voor D.E. Comp. van den koning van Cochim in eijgendom te verkrijgen om daardoor in staat te geraaken den vervoer van peper om de noord te beletten, als zijnde daar een (brug) waardoor men den vervoer van peper na 't noorden te water ten eenemaal kan beletten, en Haar Hoog Edelheedens hebben deselve goedgekeurt onder deese mits, dat de omstandigheeden nopens het niet en de voordeelen nog zodanig zijn, als den Heer Hendricks (L.M.) deselve heeft opgegeven ingevalle de omstandigheeden mogten verandert zijn, als dan de Cochimse ministers hunne consideratis dien aangaande zullen bedeelen.

Propositie van den heere beschrijver der secreete bedenkingen om Innemaka van den Cochimder in eijgendom te verkrijgen.

De selve is door Haar Hoog Edelheedens goedgekeurd.

Hierop zal ik kortelijk dienen, dat den koning van Cochim aldaar een tamelijke sterke pagger heeft en ik ben met den wel Edelen heer beschrijver van gevoelen, dat het besit daarvan voor D.E. Compagnie zeekerlijk voordeelig en den vervoer van peper na de noord te water daardoor zoude kunnen werden belet, maar vermits sedert den oorlog daarom her

De commandeur geeft redenen waarom zulks niet heeft effect gesorteerd.

ontstaan, en de tijden soo criticq geworden zijn, heb ik om deese en verscheijde andere redenen meer, geen tentamen gedaan, maar de zaak onaangeroert gelaten, ja ofschoon men vreedige tijden beleefden, soo heeft het zijne bedenking of den Cochimsen vorst hoe behoeftig andersints, ook wel zoude willen of kunnen daartoe overgaan, om Innemaka aan D. E Comp. over te laten, alsoo denselven thans genoegsaam ten eenemaal van den Trevancoorder afghangkelijk is, en buijten deselfs goedvinden niets van belang zoude onderneemen durven. Trevancoor zoude zekerlijk met geen goede oogen aanzien, D.E. Comp. sig verder quaam uijt te breijden, intusschen is egter de waarheid, dat D.E. Comp. regt heeft op die preventie, als met het swaart verovert, dog in A° 1717 aan den Cochimder als ter leen afgestaan is, denkelijk als een aquivalent voor de oorlogs onkosten, dien den toemaligen vorst gedragen heeft.

Vervolg.

De 18½ dorpen zijn in A°. 1740 aan den Cochimder afgestaan.

Nopens de 18½ dorpen die in het conquest gelegen en bij D.E. compagnie in A°. 1717 op den koning Sammorijn geconquesteert, diend tot Uw. Ed. narigt, dat deselve door wijlen den Heer van Gollenesse (H.S.M.) in het jaar 1740 aan den koning van Cochim zijn overgelaten en dewelke deselve beseeten heeft tot A°. 1757 wanneer den Sammorijn sig meester daarvan gemaakt, dog 's jaars daar aan bij het maaken van de vreede benevens het conquest wederom aan Haar Edele gerestitueert en sedert de inkomsten daarvan genoten heeft, dat den Cochimder sedert menigvuldige instanties heeft gedaan om deselve wederom te mogen erlangen zelfs heeft Trevancoor desselfs verzoek ondersteunt invoegen mijn antecesseur genoodsaakt is geweest, daarvan aan Haar Hoog Edelheedens kennisse te geven, waarop hoog deselve bij secreete missive van den 20. Sber. 1764 hebben gelieven te rescribeeren om ingevalle het niet doenelijk mogte zijn, om den aandrang dier vorsten verder te ontleggen of delaijeeren, deselve als dan daarvoor als een aquivalent aan te bieden, landen die buijten ons bereijk leggen en door de Comp. niet wel beheert kunnen werden, als wesende hoog deselve van begrip dat het regt van superioriteijt tusschen Chettua en Cochim diend te werden bewaart, en op het ternedergestelde van mijn antecesseur dat hij dien vorst heeft geplost en opgemaakt dat zijn hoogheid zig met zodanigen aquivalent niet zal laten vergenoegen, maar hertnekkig blijft staan op de werkelijke restitutie, hebben Haar Hoog Edelheedens zig nader gelieven te expliceeren bij secreete missive van den 17 Dber. 1765, namentlijk dat hoog deselve de aangelegentheijd van gem. dorpen hebben g' examineert en bevonden, dat als don Cochimder van deselve meester wierd onse ingesetenen van Paponettij min of meer zullen worden ontrust, en dat de Cochimder alsoo thans genoegsaam een vasal van Trevancoor zijnde door zijn eijgendoms regt, teffens zijnen meester zoude wettigen om te eenigertijd de hand daar aan te slaan. Maar dat hoog deselve hiertegen hebben geconsidereet dat wanneer de limiten behoorlijk worden vastgesteld sodanig dat het bestek der voorsz. 18½ dorpen ten eenemale van ons conquest wierd afgesneeden, men als dan denkelijk zoo min met zijn hoogh. de Ragiadoors zoude te doen hebben, als nu met de geene die aan de overzijde der rivier zijn hoogheits staaten bestieren, dat als Trevancoor een zugt hadde bezijde Paponettij in te dringen,. hij immers dat oogmerk faciel konde bereijken door het Cranganoors gebied aan zig te trekken, het welk niet dan met zijne toestemming onder 's Comp. superioriteijt is gelaten en een stand van het Cochimse rijk blijft, dat de inkomsten bedragende 8166⅔ parras nelij en f. 300 in gelde te gering zijn, om daar over het harnas aan te gespen, en dat het besitten van landerijn op Mallabaar niets anders als een accidenteele zaak is, die 's Comp. intrisique belangens gantsch niet raakt uijt

Dog zijn in A. 1757 door den Sammorijn wederom gerestitueert.

Den Cochimder doet instanties om deselve wederom te mogen erlangen.

Zijn Hoogheijts versoek werd Haar Hoog Edelheedens voorgedragen.

Hoog deselve ordonneeren om de zaak sleepen te houden en een aquivalent aan te bieden.

Haar Hoog Edelheeden nadere consideratie dien aangaande.

Hoeveel de inkomsten van de 18½ dorpen bedragen.

hoefde van deese overdenkingen gelasten zoo veel maar immers doenelijk is non qualificatie of eenig ander voorgeeven te pretexeeren, dan wel op de acceptatie van een ander stuk land te urgeeren, en dus niets onbesogt te laten tot conservatie van de voorm. inkomsten, dog ingevalle zijn hoogheijd mine mogte maken tot feijtelijkheeden over the gaan, en men geen kans mogt zien, die door een tegengang van onse zijde zonder bedugting voor nadeelige gevolgen of ongelden te doen smooren het onschadelijkste zijn zou zig tot de overgave te bequamen, egter dat men in dat kas een verder dilai zoude zoeken door presentatie der $18\frac{1}{2}$ dorpen nevens nog een present van 10 á 15,000 ropias ingevalle de vorst ons daarvoor het eiland Baijpin in een vast besit wilde overgegeven en van die sessie voldoende bewijs en suppediteeren.

Haar Hoog Edelheedens oordeelen nodig om zig tot de overgave te bequamen in cas als in den text.

Ik heb deese zaak onder voorwendzel van non qualificatie, en de tegenwoordige troubles tot dus verre sleepende gehouden ook heeft den Cohimder en Poljetter het thans soo druk, nu den Nabab Aider Alichan en de Engelsche aan deese kust bezig zijn, dat het wel eenige tijd aanlopen zal, eer deselve hun versoek met ernst zullen komen renonceeren, tenminste dat deselve met geen meerder nadruk daarom zullen aankloppen, tot tijd en wijle het land wederom in rust en vreede herstelt is, en wanneer de zaak alsdan tot die term mogte komen waarin Haar Hoog Edelheed[s] veronderstellen dat somtijds mogte komen, het alsdan tijd zijn zal om van hoog derselver veel g' eerde qualificatie hiervoren gemelt, gebruijk te maken, dog of den Cochimder tot den afstand van Baijpin zal willen of kunnen overgaan, zal den tijd moeten leeren; ik heb mijne bedenkingen dien aangaande bekent gesteld bij secreete brief van den 15 April 1765 waartoe mij kortheijts halve gedraage.

Den commander heeft de restitutie slepende gehouden.

Bedenkingen van den commandeur wegens den afstand van Baijpin door den Cochimder aan D. E. Comp.

Ik zoude hiermede kunnen overgaan tot een ander hoofddeel, maar vermits de meerm. secreete bedenkingen, onder dit conquest gewag maaken van den peper insaam en dat men toen bezig was, de ranken te tellen om te kunnen cijfferen, wat quantiteijt van dien korl die landstreek calculatief zal kunnen uijtleveren, soo zal ik hier nog en passant noteeren, dat ik het ingekomen rapport van den generalen opneem van 's Comp. thuijnen en landerijen in meerm. conquest gelegen zoo meede van de particulieren enz. gedateerd 2 maart 1763 heb nagegaan en bevonden dat gem. gecommtteerders 40,669 peper ranken, ieder op een pond gecalculeert, hebben opgeteekent, maar wanneer men daarvan detraheert de consumptie door den inwoonden en dat daarbij gevonden werden veele jonge en half wassene (soo men de bladeren maar niet voor peperranken geteld heeft) die nog geene of weijnig vrugten geeven, zoo kan zulks weijnig zooden aan den dijk brengen, werdende de meeste peper door den resident ingekogt van menschen, die deselve ter sluijk, en met groot gevaar van de overzijde der rivier in het conquest over brengen, en van welke peper die bij geringe quantiteijten ingekogt werd, den resident f. 25 de 100 lb. buijten de ongelden van den ontvang en vervoer na Cochim in reeckening brengt, zijnde zulks de prijs die voor den particulieren inkoop van dien korl bij Haar Hoog Edelheed[s] daarvoor bepaalt is, zedert mijne komst tot dato deses zijn aldaer successive ingesamelt 131,352 lb. dat nog al temelijk is, egter dependeert een opulenten insaam voornamelijk van een goede behandeling van den resident omtrend de aanbrengers, en dat hij die lieden door vrindelijkheeden en eene prompte betaling animeert en niet beknibbelt, waar omtrent Uw. Ed. wel oplettende zijn mag, dog vermits ik mij breedvoeriger hier over verklaaren zal onder het articul van den peper insaam zoo zal ik overgaan tot de beschrijving van het naast aan Paponettij volgende Comptoir.

Bedenkingen van zijn E. over de peper insaam in 't conquest.

Deselve is van weijing importatie.

In't conquest werd maar alleen sluijk peper ingekogt.

Hoeveel van die sluijks peper sedert de komst van den commandeur aldaar is ingesamelt.

Cranganoor twee en een half mijl zuijdwaarts van gem. conquest en 5 mijlen benoorden Cochim en 8 bezuiden Chettua gelegen het zelve moest volgens de marginale dispositien van Haar Hoog Edelheedens op de meerm. secrete bedenkingen meede werden gedemolieerd maar mijn voorzaat de heer Weijerman benevens den ingenieur Zijnen aldaar occulaire inspectie genomen hebbende waaren van gevoelen, dat zoo men de werken wilde laten springen, alsdan geene gebouwen zullen kunnen blijvenstaan, en ingevalle de fortificatien moesten werden afgebrooken, daaraan een aansienelijke somma gelds zoude moeten werden bekostigd, en hetwelk de redenen zijn geweest, waarom de dimolitie geen voortgang heeft gehad, en dat denselven het bij een gemaakte reductie heeft laten berusten, volgens welke de jaarlijkse lasten gebragt zijn op ruijm 6,000 guldens, zijnde het guarnisoen, dat bevoorens 67 koppen sterk was, door deselve gereduceert, tot op 40 koppen waaronder 4 inlandse dienaaren, het fort bleef beset met:

Die vesting moet mede werden gedemoleert.

Bedenkingen van den heer Weijerman tegen de demolitie en waarom deselve geen voortgang heeft gehad.

Men heeft het bij een gemaakte reductie laaten berusten.

Hoedanig gem. fort thans beset is.

14 ps.	ijsere canons als :		
6 „	van	12	lb.
2 „	„	6	„
2 „	„	4	„
4 „	„	3	„

met de daartoe benodigde ammonitie en 1,500 lb. buskruijt, en de restanten wierden gebragt tot op f. 11,499–17 maar vermits volgens deese bepaling de ongelden, de inkomsten nog ruijm 3,000 guldens surpasseerden, was denselven bedagt op middelen om dit meerder bedragen door andere wegen uijt te vinden, ten eijnd dit fort in voorsch. staat buijten lasten van D.E. Comp. te kunnen houden, hij sprak dierwegens met het koningtje van Cranganoor en vermeinde denselven te persuadeeren om het manqueerende uijt zijne eigen inkomsten te suppleeren, in veronderstelling dien vorst zulks liever zoude doen als de vesting zien afbreeken, dog dit tentamen is tot nog toe van geen succes geweest, Zijn Ed heeft mij bij desselfs memorie gerecommendeert om desselfs gedanen voorstel levendig te houden, maar den behoeftigen staat van dat koningtje mij bekent zijnde, en dat het buijten des zeer moeijelijk is, om van de Mallabaaren iets diergelijks te verwerven, zoo heb ik het daarbij laten berusten. Zijn Ed. noteert verder bij desselfs memorie dat in den laatsten oorlog tusschen de koningen van Trevancoor, Cochim en Sammorijn, de stellingen van de Hoog Edele Heeren Swaardekroon en Wouter Hendriksz ten volle bewaarheijd zijn, dat namentlijk het fort Cranganoor een dwang was voor den Sammorijn en aangemerkt diende te werden als de sleutel van noorder Mallabaar.

Gem. Weierman was bedagt om gem. fort buiten lasten van D. E. Comp. te onderhouden.

Maar daar is niets van gekomen en de geproponeerde middelen zijn van geen succes geweest.

Cranganoor werd aangemerkt als de sleutel van noorder Mallabaar.

Het schijnt de situatie van dit fort tot zodanig oogmerk zeer wel gelegen te zijn als leggende op een hoek waar drie voorname rivieren uijt het noorden, oosten en westen in een loopen en langs welke alles passeeren moet van de noord na de zuijd en vandaar na de noord moet werden vervoert en wanneer de inlandse grooten eens die zeegaten open hadden en dus de producten met groote en klijne vaartuijgen vervoeren mogten, als dan zouden deselve degeene die herwaarts mogten aangevoert werden zoodanig met thollen beswaaren dat het ondragelijk zoude zijn.

Een andere reden die voor de aanhouding van dit fort schijnt te pleijten, is dat het selve beknopt en met weijnig manschappen kan werden gedefendeert, dat hetselve welgelegen is, om de communicatie tusschen Cochim en de noorder comptoir open te houden en dat het conquest

Cranganoor kan met weijnig manschappen werden gedeffendeert.

Paponettij van daar best, ja zelfs beter dan van Chettua kan bijgesprongen werden, dat men dog aldaar pak en woonhuijsen zoude dienen aan te houden om de wille van den insaam van peper, en dat het demolieeren dier vesting, gelijk mijn antecesseur bij zijn memorie wel zegt al vrij hoog op stok zoude lopen, en wel een derde zoude komen te bedragen van het geen tot het bouwen van gem. fort bekostigd is, maar vooral komt hier het meeste in consideratie het geen bereets omtrend Chettua gesegt is, en waar van dus eene herhaling hier kan werden g' excuseert; eenlijk moet ik hier nog bij noteeren, dat den Cochimden, Saljetter en Cranganoorder meenigmaal versoek hebben laten doen, om nelij en andere lands producten 't zeegat van Aijcotta uijt na de noord te mogen vervoeren, maar ik heb zulks telkens van de hand geweesen en deselve vrijheid gelaten zulks deese rivier uijt te mogen doen, maar eer ik mijne verhandelinge vervolge, moet ik hier nog een woord zeggen omtrent Cranganoor en Chettua, ik stelle dat de tijds omstandigheeden hadden willen permitteeren om in gevolge Haar Hoog Edelheeds gevenereerde ordres de demolitie van die forten te laten effect sorteeren; zoo zoude naar alle waarschijnlijkheid den koning van Cranganoor zijn toevlugt neemen tot Trevancoor en om bescherming te versoeken het welk dien vorst zeer aangenaam zijn zoude, den Cochimder zoude vervolgens ook ernstiger urgeeren op de restitutie van de 18½ dorpen, de drie families van Paijencherrij Nairo zig van 's Comp's. bescherming verlaten agtende zouden het voetspoor van den Cranganoorder volgen en 's Comps. eijgendom het conquest Paponettij, dus van Cochim afgesneeden, zoude naar alle waarschijnelijkheid ongevoelig verlooren gaan, ten minste zoude men oneijndige disputen moeten te gemoet zien, verder Travancoor dus meester zijnde, soo wel benoorden als bezuijden Cochim, zoude ons zekerlijk ongevoelig van alle kanten insluijten, en dus de wet stellen, ons duur of goed koop doende leven na zijn wel behagen, en of den handel alsdan floreeren zoude, zoo als nu, heeft mede zijn bedenken, Uw. Eds' bekende ervarentheid en nauwkeurige opmerking zal Uw. Ed. binnen korten tijd in staat stellen om met sekerheijd te kunnen oordeelen, in hoeverre deese mijne bedenkingen gegrond zijn, dan niet, en dierhalve zal ik het daar bij laten en tot slot nog bekent stellen dat het gem. fort thans beset is met:

Deselfs situatie is voordeelig.

De daar omstreeks woonende inlandse grooten hebben menigmaal versoek gedaan om producten 't zeegat van Aijcotta uit te voeren.

't Welk geweigert werd.

Verdere consideraties omtrent de demolitie van Cranganoor en Chettua.

Vervolg.

Met hoeveel koppen het fort thans beset is.

1	boekhouder als resident.
1	Chirurgijn.
1	Sergeant.
4	Corporaals.
1	Tamboer en
15	Gemeene militairen.
1	Cannonier.
1	Handlanger.
1	Tolk en
6	Lascorijns, uijtmakende een getal van:
32	Koppen,

welker onderhoud komt te staan f. 4,707-4 en dus f. 1,435-16 minder als de hiervoren vermelte reductie komt te bedragen.

Welks onderhoud minder bedraagt als de reductie dicteerd.

Onder voorsch. getal militairen zijn ook begrepen, een corporaal en drie lascorijns, waarmede de post Aijcotta beset is, item twee gemeene militairen die op de

De post Aijcotta is ook daar onder begrepen.

Drie eilandjes Paroemportoe, *Moetoe*, *Coenoe* genaamt geplaatst zijn en welken aangaande Uw. Ed. berigten moet dat mijn voorzaat deese eilandjes bij en omtrend Cranganoor gelegen van den voorigen koning Sammorijn, die wegens oorlogs onkosten aan D.E. Comp. nog circa 30,000 ropias debet was voor een gedeelte of een somma van 16,000 ropias, voor een termijn van twee jaaren in pand genomen, dog welke termijn, niet alleen verloopen, maar zelfs heeft gem. vorst bij een ola op die weder inlossing gerenuncieert, zedert heeft Trevancoor daarop pretensie gemaakt, sustineerende dat die eijlandjes aan het rijk van Paroe behoorende hem als presente beheerscher van gem. rijk toequamen, en heeft ten dien eijnde arresten daarop gelegt, en zijn hoogheid heeft het eijndelijk zoo verre gebragt, dat mijn voorzaat deese zaak in haar omstanden aan Haar Hoog Edelheedens heeft voorgedragen, waarop hoog deselve bij secreete brief van den 24th September 1764 hebben gelieven te rescribeeren

De drie eijlandjes Paroemportoe, Moetoe, Coenoe zijn van den Sammorijn voor 16,000 rop's. in pand genomen.

Trevancoor maakt er pretensie op.

" Om zoo wel deese saak als die wegens de 18½ dorpen dilaijeerende te houden " en Haar Hoog Edelheed^s. te bedeelen, " of van voorm. eilandjes eenige vaart in " prejuditie van D.E. Comp. en zonder " dat zulks door bekruijssing of ander- " sints te belette waare, zoude kunnen werden ondernomen en of van daar door het " aanleggen van thollen of andersints eenige grooter nadeel als thans aan 's Comp^s. " belangens in het algemeen en Cochim in't bijsonder zoude kunnen werden toege- " bragt; want schoon genomen den afgegaanen Commandeur Weijerman dien " aangaande vermeende dat daar door de communicatie tusschen Chettua, Craaganoor " en Cochim konde werden belet, het Haar Hoog Edelheed^s. egter toescheen, dat zulks " ook buijten dien konde geschieden, dat vermits hoog deselve dus ontbloot van de " nodige berigten om op de zaak na behooren te kunnen disponeeren, het finaal " besluijt daarvan moest uitgestelt blijven, en in gevalle het niet doenelijk mogte " zijn, den aandrang van dien vorst te ontleggen of te dilaijeeren tot den ontvangst " van der selver ordre dat men wel zoude gebruijk maken kunnen van de verleende " qualificatie bij missive van 25 October 1763 om daar voor aan te bieden landen " die buijten ons bereijk leggen en door D.E. Comp. niet wel kunnen werden beheert, " vermits het regt van superioriteijt tusschen Chettua en Cochim soo veel mogelijk " diende te werden bewaart en het zelfs zeer voordeelig zoude zijn indien men " volkomen van dat district meester konde werden enz."

Haar Hoog Edelheedens ordonneeren om de zaak delaijeerende te houden en begeeren elucidatie.

Wat aanbelangt de situatie der gem. eijlanden, daaromtrent is mijn voorzaat van gevoelen dat ofschoon Trevancoor de dubbelde waarde daarvoor quaam to bieden, deselve evenwel niet behoorde te werden afgestaan in veronderstelling dat dien vorst eens daarvan meester zijnde, hij ligtelijk tot dat concept zoude kunnen komen, om aan de westelijke hoek van een deser eilandjes naast aan Aijcotta geleegen een sterkte te fabriceeren, en daardoor soo wel als de Comp. van Cranganoor de vrije doortogt te water na de noord, zoude bedwingen kunnen. Ik ben van dit gevoelen mede niet vreemd want na mij voorkomt, is het dien vorst niet zoo zeer te doen om eenige stukken lands, als wel dat den selven op deese wijse allengskens en ongevoelig tragten zal de alleenheerschappije op Mallabaar te verkrijgen, en ons aan alle kanten te naderen in te sluijten, en de wet te stellen, en ik twijfel geensints indien men genoodzaakt is, deselve te restitueeren hij zig daar wel vast metselen en de vaart na zijn welgevallen met thollen belemmeren zal, hoewel ik mij dien aangaande bij secreete brief van 15 April 1766 anders verklaart, en op dit subject aangemerkt heb, dat de meeste balken daar moeten passeeren, Trevancoor de passage kan beletten, dog teffens zulks op andere plaatsen mede doen kan, dat de eilandjes van die aangelegentheid niet waaren als die mijn voorsaat heeft geconsidereert, dat het voornaamste zoude zijn,

Het gevoelen van den afgeganen commandeur over verm. eijlandjes.

Waarvan de commandeur mede niet vreemd is.

Den command^r. heeft zich egter op dat subject anders verklaart.

dat de Comp. die inkomsten zoude moeten missen, en dat het capitaal gevaar loopt om verlooren te gaan, wat hiervan worden zal, moet de tijd leeren, intusschen stel ik vast, dat den koning van Trevancoor, zijne pretensie op de voorsch. eilandjes niet ligt zal laten vaaren of tot een accommodement komen, dewijl zijn hoogheijts Ragiadoors continueeren met nu en dan arresten daarop te leggen, hoofdgeld van den inwoonders te pretendeeren, zelfs heeft den Ragiadoor van Paroe en Mangattij niet onduijdelijk te kennen gegeeven, dat hij ter voldoening van de ordres van zijn meester, te meermalen arresten op die eijlandjes zoude moeten leggen en continueeren, tot dat de zaak met zijn meester was afgedaan en waaruijt dierhalve ligt op te maken is, dat schoon Trevancoor voor dese tijd desselfs pretensie niet met veel ernst heeft willen doordringen, egter niet van mening is, daarvan af te sien. Ik heb na het voorbeelt van mijn voorsaat de arresten die nu en dan gelegt zijn, laaten wegwerpen, en daarbij is het tot nog toe gebleeven, komt Trevancoor ernstiger op de restitutie dier eijlanden aan te dringen, dan zal Uw. Ed. van voorsz. Haar Hoog Edelheedens ordre kunnen gebruijk maaken dan wel de zaak sodanig anders dirigeeren als Uw. Ed. wijser raad ten dienste van onse Heeren meesters het best oordeelen zal, intusschen zijn deese verschillen d'oorsaak dat de inkomsten dier eijlandjes niet verpagt maar volgens taxatie overgelaten zijn voor f. 307—2—8 en 1,115 Cranganoorse parras nelij 's jaars en waarbij dus tot nog toe gecontinueerd werd. Zoodra egter deselve aan D.E. Comp. mogten werden afgestaan, dan zullen die inkomsten kunnen werden verpagt, als wanneer deselve vrij voordeeliger rendement zullen afwerpen.

Trevancoor zal de pretensie op die eilandjes niet laten vaaren om reden in den text.

De inkomsten van die eilandjes zijn niet verpagt maar bij taxatie overgelaten.

Wanneer de verpagting zal kunnen geschieden.

Baliporto was eertijds een steene reduijt een weijnig zuijdwaarts op het eijland Baijpin gelegen, dog is nu vervallen, niet verre van daar staat

Bij Baliaporto staat het leprosenhuijs.

Het Leprosenhuijs werdende de besmettelingen aldaar onderhouden, uijt de collecten van het capitaal dat à deposito staat tegen 4½ p^r. c^{to}. de bestierders daarvan zijn thans den koopman en fiscaal Jacob van der Sleijden en zoldij boekhouder Hendrik Netermans, wat nu aangaat de situatie van

Wie dat de bestierders zijn van het leprosenhuijs.

Het eijland *Baijpin* het strekt zig uijt van de Cochimse tot d' Cranganoorse rivier aan het zeegat van Alijcotta, zijnde een distantie van 5 mijlen, gelijk zulks bij de meer geciteerde secreete bedenkingen wel gemelt is, en aan welkers verdere descriptie mij in deesen kortheijts halve moet gedraagen alleenlijk vind ik mij verpligt Uw. Ed. dien aangaande te informeeren, dat toen den koning van Cochim zijn noordsche landen wederom verovert had, den selven bij 't opmaken van de reeck. der gedaane oorlogs onkosten tusschen zijnen g' allieerden, en beschermer den Trevancoor aan laast gem. vorst schuldig is gebleven eene somma van 40,000 ropias welke betaalt moest werden uijt de inkomsten van de herwonnen landen; hieruijt ontstond bij den Cochimder gelijk ligt te denken, groot gebrek, aan geld, en mijn voorsaat de kans schoon vindende formeerde een concept om van die gesteldheijd te profiteeren, bedeelde zijne bedenkingen aan Haar Hoog Edelheeds en verschoot intusschen een somma van 400,000 cochimse fanums uijtmakende f. 30,000, indiasch geld op

Hooverre Baijpin zig uijtstrekt.

Redenen waarom den Cochimder de Coesipallijse landen verpand heeft.

En hoeveel dien vorst daarop geschooten is.

De landen Coesipallij gen. en gelegen op gem. eijland Baijpin, van intentie zijnde om dus langs dien weg van inkoop, van gem. eijland voor D.E. Comp. magtig te werden, als oordeelende het selve zeer wel geleegen voor onse

Den Command^e. Weijerman was van intentie omlangs den weg van inkoop van Baijpin meester [te werden].

geruste inwooning enz. gelijk dien voorstel ook goedgekeurt en door Haar Hoog Edelheedens belast wierd door koop als andersints het selve te bemagtigen mijn voorsaat recommandeerd mij de zaak te behertigen en welm. Haar Hoog Edelheedens gelasteden mij bij secreete missive van den 24 September 1764 om met allen ernst aan te dringen, op den afstand van voorsch. verpande landen, alsoo het al te wel bekent was, hoe noodzakelijk de possessie van dat eijland voor de vrijheid enz. onser inwooninge op Cochim moest werden g'oordeelt, dat schoon genomen den voorm. koning wilde doen geloven dat hij eerlange zoude in staat zijn om dit district te kunnen inlossen, desselfs geldloose en met schulden overkropte gesteldheid egter zeer weinig apparentie daartoe gaf, dat dierhalve de weijgering van opdragt maar een uijtvlugt was, die zonder veel moeijte zoude kunnen worden weggenomen, wanneer deselve van nieuwe onderstanden mogten komen aan te kloppen. Maar nadien den Cochimder niet anders kan worden aangemerkt dan een vasaal van Trevancoor, men de bewijsen van opdragt der gem. landen zoodanig moest laten inrigten, dat deselve bestaanbaar zijn, zoowel tegen de prententies van den Cochimder als Trevancoorsen vorst.

Haar Hoog Edelheedens gelasten om op den afstand van die landerijen aan te dringen.

Hoedanig de opdragt van gem. landen moet geschieden.

Althans Haar Hoog Edelheedens stelden vast, dat de superioriteijt tusschen Chettua en Cochim soveel mogelijk diende te werden bewaart, en hoogst d' selve oordeelen, het dierhalve zeer voordeelig, indien men volkomen van gem. district konde meester werden.

Mijn antecesseur seijde verder bij zijn memorie, dat den koning van Cochim door de bewerkingen van Paljetter reets een opdragt ola van de voorsch. Coesipallijse landen verleend en teffens aan mij overgelevert, een parthij verband olas van degeene die ze beloopen, en dat de eerst gem. ola van afstand, in de secreete kassa te vinden was, maar den Cochimder daar en tegen zeijde, dat hij die landen niet afgestaan, maar genegen was, die weder in te lossen.

Den Command^r. Weijerman geeft voor, dat van die landerijen een ola van afstand verleend is.

Ik heb de voorm. ola van afstand laten op soeken en bij naleesing bevonden, dat die landen maar conditioneel en voor een tijd aan D.E. Comp. zijn opgedragen, dewijl op het eijnde van deselve versoek gedaan werd, dat daar omtrend mag werden gehandelt, na den inhoud van de obligatie ola van verpanding, en waarbij ter nedergesteld is, dat wanneer Zijne Hoogheijd de geschoote somma aan D.E. Comp. voldeed, die landen als dan wederom zullen moeten werden g'restituweerd, en hieruijt kan dierhalve geensints opgemaakt worden, dat die landen aan D.E. Comp. vervallen of de gesegde ola voor een bewijs van cessie en opdragt kan passeeren, ten minsten is deselve niet zodanig als Haar Hoog Edelheedens die requireeren; behalve dat hier nog in aanmerking komt, dat de Tambaans (ofspringen van den voorigen koning) van den begin af aan al tegens de verpanding geprotesteert en volmondig verklaart hebben, dat den koning geen regt heeft hunne landerijen te verpanden, den koning houd wel het tegendeel staande, dog dit is maar goed, zoolang den vorst bij Trevancoor wel gesien, waar omtrent de minste verandering komende de Tambaans hunne pretensie met meerder ernst zullen zoeken door te dringen, en mogelijk zelfs daartoe Trevancoors helpe versoeken, en zulks te eerder, indien die landen aan D.E. Comp. ten eenemaal verkogt of afgestaan waaren, hier uijt bespeurde ik, hoe moeijelijk het zoude vallen, om volgens de intentie van Haar Hoog Edelheedens meester te werden van de geheele landstreek Baijpin, toonende dit geval aan, dat de besitting van voorsz. verpande landerijen twijffelagtig en dat wanneer den koning zijn debet voldoed deselve moeten werden gerestitueerd.

Maar bij nadeeling bevonden dat die landen maar conditioneel op gedragen zijn aan D.E. Comp.

De Tambaans protesteeren tegen de voorm. verpanding.

Uijt alle omstandigheeden blijkt hoe moeijelijk het zal vallen om van Baijpin meester te werden.

De landen door de Paljetter verpand heeft men hem weder moeten teruggeeven en het geschoote geld op reeck. van den koning van Cochim stellen om uijt de thollen vereffent te werden, gelijk de

De Paljetter heeft zijne verpande landen wederom gekreegen.

omstanden daarvan kunnen worden gesien bij Cochimse resolutie van den 28 Sber 1764, waaraan mij gedrage, en alwaar Uw. Ed. ook teffens zal ontwaaren, dat

Deselve te verkoopen is hij niet genegen.

den Paljetter niet genegen is, eenige zijner landerijen op voorm. Baijpin te verkoopen. Behalve deese hinderpaal quam mij dit project nopens desselfs uijtvoering zooveel te beswaarlijker voor, wanneer bij mij verder in consideratie quam, dat de gem. landstreek 5 mijlen lang, en D. E. Comp daarvan maar een in eijgendom

Hoelang Baijpin is.

besit, dat het overige aan verscheijden persoonen toebehoord, als voor een groot gedeelte aan den Paljetter, aan den Cochimder, den Tambaans, de pagood Ellengoenapoelle, en verscheijde particulieren, zoo wel Christen als heijdenen ; wijders dat om van alle die landen door koop als andersints meester te worden niet alleen veel tijd vereijscht werd, maar dat zulks principaal afhangt van de omstandigheeden des tijds, die een reeks van jaaren moeten favarabel zijn, om een diergelijk oogmerk to bereijken. Ik heb deese mijne consideratien Haar Hoog Edelheedens breedvoeriger vertoont bij secreete brief van den 9th April 1765 waartoe mij almeede kortsheidshalve gedraagen.

Wat D. E. Comp. op Baijpin besit en meer andere toe behooren.

Omdaar geheel meester te worden zal veel tijd vereijschen.

Het heeft hoog desselve hier op behaagt bij secreete rescriptie van den 31st October 1766 te antwoorden, dat vermits de gegevene elucidatie nopens het eijland Baijpin zeer weijnig hoope overliet tot diens bemagtiging hoog deselve gelasten voortaan geene beleeningen meer op gedagt eijland te doen, maar voor de inpalming der daar op geleende sommen te zorgen.

Haar Hoog Edelheed. belasten geene beleeningen meer te doen maar voor d' inpalming sorg te dragen.

De inkomsten van de voorsz. verpande landerijen bedragen volgens een daarvan geformeerde lijst aan contant 7399 Cochimse fanums of f. 554–18–8 en 1897 $\frac{1}{8}$ Comps. parras nelij, dog de invoordering daarvan, die aan den boomtelder opgedragen is, gaat bij continuatie zeer traag in zijn werk, en is met moeijlijkheeden verselt, in voegen Zijn Hoogheijd twee jaaren nelij en een jaar geld geregtigheid ten agteren is, de welke voor zijn vertrek niet kunnende werden ingepalmt, op 's vorsten reekening van inkomsten van thollen zal moeten gesteld werden om daar meede vereffent te werden. Ik heb verscheijde maalen aangeklopt om de restitutie van die penningen, maar heb geen gehoor gekregen, ter contrarie is men genoodsaakt nu en dan matige verstrekkingen van contanten te doen, om zijn hoogheid in desselfs behoeftigen staat eenigsints tegemoet tekomen.

Hoeveel de inkomsten van de verpande landerijen aan D. E. Comp. opbrengen.

Hoeveel nelij en geld geregtigheid den koning debet is.

Men heeft om de restitutie der geleende penn. aangeklopt maar vergeefs.

Thans genadert zijnde tot het hoefddeel betreffende de stad Cochim, zoude hier de plaats zijn om dees presente staat en gesteldheijd af te handelen, maar vermits ik mij voorgenomen hebbe om in 't verhandelen van zaaken, den draad der meerm. secreete bedenkingen, na te volgen, zoo zal ik die verhandeling spaaren tot het laaste, en wenden mij dus tot 's Comp. verst om de zuijd gelegen logie en post.

Den commandr spaart de verhandeling van Cochim tot laaste.

Tengapatnam de welke gesteld is in dien staat als de adres dicteeren, deselve is thans beset met een mixtise corporaal genaemt Johannes van der Schaaren als posthouder en vier lascorijns, de welke eenelijk dienen tot voortporting der brieven, en 's Comps. possessie te bewaaren, deese manschappen kosten jaarlijks aan onderhoud f. 454 en dus f. 96 minder als dese secreete bedenkingen dicteeren.

Tengapatnam is gereduceert na de ordre.

En hoeveel die dienaaren aldaar 's jaars kosten.

De post Parce volgens de ordre gereduceert zijnde, zal ik verder gaan om een beschrijving te doen van de presente situatie van de fortresse

Paroe is mede gereduceert.

Coilan welken aangaande Haar Hoog Edelheedens in margine van meerm. secreete bedenkingen hebben gelieven te ordoneeren, om geen reparatie te doen aan de bouwvallige vestingwerken, van de woningen en pakhuijsen, alleen het opperhoofds wooning en 't nieuwe pakhuijs behoorlijk te onderhouden, de bolwerken niet geheel van geschut te ontblooten, naar den voorstel 5 mortieren en 27 van de swaarste stukken met de daartoe behoorende ammonitie en het verder onnodige van daar te ligten, eene calculative reeckening na Batavia te zenden van de kosten, die tot het raseeren van de werken en extructie van een geproponeerde logie zoude werden vereijscht, ten eijnde Chettua en Cranganoor gereduceert zijnde, vervolgens Coilan onder handen te neemen, en inmiddels het guarnisoen te reduceeren op 49 Europesche en 9 inlandse dienaaren, met een onderkoopman tot opperhoofd het een en ander heeft ook in zoo verre effect gesorteert en met het schip de drie Papegayen zijn 29 ps. cannon van daar afgehaalt, zoomede de overtollige ammonitie en arthillerij goederen, met onse chialoupen zijnde 2 sware 36 ponders die om de wille van hunne swaarte en omdat geen houtwerken tot hun vervoer aanhanden was, blijven liggen.

Inwelker voegen Haar Hoog Edelheedens begeeren dat met Coilan zal gehandelt werden.

Vervolg.

De reductie is na de ordre geschied.

Twee 36 ponder canons hebben om hunne swaarte niet kunnen werden vervoert.

Deese fortresse is thans nog gemonteert behalve de twee gem. canons, met nog 16 ps. ijsere van 6 lb bals buskruijgt en ammonitie goederen na proportie, gelijk Uw. Ed. uijt het transport, nader zal kunnen b'oogen en de besetting bestaat thans nog in:

Hoedanig Coilan tegenswoordig gemonteert en beset is.

1 Onderkoopman.
1 boekhouder.
27 militairen als:
1 vendrig.
2 sergeants.
2 corporaals.
21 soldaten en
1 tamboer.
3 arthilleristen.
1 chirurgijn.
5 inlandsche dienaaren.

De lasten bedraagen volgens de jongst geslootene negotie-boeken f. 15,894-4-8 en de inkomsten van de bhaaij aldaar f. 1000, en de restanten bedragen f. 15,279-2-8. dus nog f. 3,274-2-8 meerder als bij de secreete bedenkingen daarvoor bepaalt is, het welk niet wel anders heeft kunnen werden geschikt, tenzij Uw. Ed. nog eenige vermindering in de restanten geliefde te maken, dat aan Uw. Ed. veel wijser consideratien gedefereert laten.

Hoeveel de lasten de inkomsten surpasseeren.

Den capitain lieutenant ingenieur Zijnen heeft volgens de hier voren gem. ordre een calculative reeck. geformeert van de kosten die een tot het raseeren van de Coilanse werken en het extrueeren van de geproponeerde beknopte logie zouden moeten werden gedaan, dog zijn report heeft aan de intentie niet voldaan, waarom Haar Hoog Edelheedens bij secreete missive van den 17 Zber 1765 het gedrag van hem Zijnen hebben gereprocheert en verder aangemerkt "dat vermits te Coilan geen peper wordt gelevert, dat de "insaam van Caijr aldaar gecesseert, dat de geregtigheeden van de vaartuijgen des "noods te Mannapaar, konden werden geheeven, en dat ook het ontzag door een "g'armeerde chialoup, wanneer het verhijscht beter als door het presente fort konde "werden g'mainteneert, Hoog deselve g'resolveert hadden, de door Zijnen g'calculeerde

Den overleeden ingenieur Zijnen heeft een calculatie gemaakt hoeveel hat raseeren van gem. fort zal komen te kosten.

Desselfs calculatie is bij Haar Hoog Edelheedens niet goedgekeurt.

6

"f. 200,000 voor de demolitie uijt te winnen door het emploij van kruijt, en dierhalve "gelasten alle werken aldaar sonder "onderscheijd te laten springen, het "benoodigde hout, werk tot een huijs of "logies van omtrent 10 roeden in het vierkant uijt de aldaar thans staande gebouwen "te laten vergaderen. de steen en van de gesprongene opstallen mede te employ-"eeren in kas zulks beter dan het koopen van nieuwe mogte uijtkomen, inmiddens de "ola hutten te laten opslaan voor diegeene die volgens de dispositie aldaar moeten "blijven vervolgens de voorm. woning daar of daar omtrend op de beste en wel "gelegentste plaats te laten extrueeren en het nieuwe opstal te doen omtrekken met "een levendige pagger van doornen." Ik heb hierop bij secreete brief van den 15th April 1766 met de geweese secunde van Abkouw de vrijheid genomen Haar Hoog Edelheedens nader eerbiedig lijk onder t oog te brengen, dat vermits de calculatie van Zijnen maar geformeert is uijt een plan hier te Cochim, en wij mits de grootheid der gecalculeerde somma voor onderstellen, daarin erreur te zijn, en wij vermeenden er veele redenen te zijn, om die vastigheid niet ten eenemaal te demolieeren, den gem Zijnen na Coilan is gesonden met een instructie en extract uijt de secreete bedenkingen gelast, daarna een calculatie te maken, hoe veel het extrueeren van een beknopte logie binnen den omtrek van Coilan en het demolieeren der overige werken, zoude komen te kosten het rapport van denselven, verselt van een plan, toont aan, dat het demolieeren van alle de vesting werken aldaar gecalculeert werd op. f. 37,646-10-12.

Ordoneeren nader om alle werken zonder onderscheid te laten springen.

Zijnen is na Coilan gesonden en heeft een nader calculatie nopens de demolitie gemaakt.

Vervolg.

Voorts dat het ontwerpen van een beknopte logie binnen de oude fortresse, zoodanig dat het nieuwe pakhuijs met de opperhoofds wooning, daarin beslooten werd zal te staan komen op. f. 11,158·8 wanneer de muuren tot sluijten 18 voeten hoog en een steen dig opgehaalt wierden, dog daar en tegen het demolieeren der werken f. 11,885·8 minder zal komen te kosten omdat de eene cortine en punt mitsgaders poort en wagt staan blijven, en dus wanneer de logie gemaakt wierd f. 728 minder zullen behoeven verquastereert te werden, als wanneer de werken gesamentlijk wierden g'demolieert, en dierhalve wierd door ons versoek gedaan, om de logie in diervoegen te Coilan te mogen laten extrueeren als die op het gem. plan is afgeteekent. Wij hebben nog deese remarque daar bij gevoegt, dat of schoon bij Coilan geene revier in de zee loopt, egter de bhaaij bequaam is om een handel plaats daar aan te leggen, en waarom dan ook min of meer op Coilan betrekkelijk is, het geen hier voor ten opsigte van Cranganoor ter nedergesteld is, behalven dat men een vaste voet diende te houden, om ingevalle men te eeniger tijd genoodzaakt wierd tegens den koning van Trevancoor te ageeren, dien vorst daar vrij gemakkelijker tot reden zoude kunnen werden gebragt als van Cochim, alwaar het land met zooveel rivieren doorsneden is, dat een optogt zeer moeilijk valt en een hand vol volks agter de heggen en bosschen die aan den oever der revier staan, leggende veel nadeel aan ons volk kunnen toebrengen, en hoeveel te beswaarlijker zoude niet vallen het transporteeren van provisie en ammonitie goederen, dat men vermeende dat Coilan niet ten eenemaal behoord te werden gedemolieert, soo lange men nog niet gesien heeft wat de Mallabaar te beurt vallen zal.

Hoeveel het extrueeren van een beknopte logie binnen Coilan zal komen te staan.

Men heeft verzocht de logie als in den text te mogen op bouwen.

Is ook wel gelegen om een diversie te begunstigen. indien men tegens Trevancoor moest ageeren.

Men is van oordeel dat Coilan niet ten eenemaal behoord te werden gedemolieert.

Edog welmelte Haar Hoog Edelheedens zijn uijtwijsens secreete brief van den 31st October 1766 bij hoog derselver gegevene ordre blijven persisteeren, alleen met die uijtsondering, dat aan dit ministerie overgelaten werd, om te Coilan van de thans aldaar staande opstallen een gedeelte te conserveeren en het maaken van nieuwe te excuseeren, na maate zulks-

Haar Hoog Edelheedens blijven persisteeren met eenige uijtsondering zie den text.

best met 's meesters intrest, zoude overeenkomen. De critique omstandigheeden, waar in de Mallabaar nog verkeert, een vreese voor nadeelige gevolgen, ter opsigte van het contract tusschen den koning van Trevancoor en D. E. Comp. als nog subsesteerende, die ik meene, in het onverschillig gedrag van dien vorst omtrend D. E. Comp. te bespeuren, dunkt mij onder correctie van wijser gevoelen, zijn als nog de redenen, waarom [ik] niet hebben derven onderneemen om met de verdere reductie van het comptoir voortevaaren.

Den commandeur geeft redenen waarom hij de reductie van dat fort niet heeft dervon onderhanden nemen.

Klijn Aijwika een compagnies post 1 mijl benoorden Coilan is meede ingetrocken na de ordre, en in 't steene peper pakhuijske

Klijn Aijwika is (in) getrokken.

Peza is thans maar alleen een toepasse soldaat gelaten om daar op te passen ; naast daaraan volgt de residentie

Een soldaat op Peza gelaten.

Calicoilan een steenen logie benoorden de even gem. post, 5 mijlen van Coilan en 7 besuijden Porca deselve sorteert onder Coilan en is beset met :

Calicoilan sorteert onder Coilan.

1 boekhouder als resident.

2. soldaten, waar van een dienst doet als tolk en

4 lascorijns.

Hoe sterk deselve beset is.

De lasten daar van zoo wel, als de restanten van Tengapatnam, Peza en groot Aywika gehooren onder de hoefddije Coilan en werden bij die boekjes opgebragt. Aangaande deese residentie hebben Haar Hoog Edelheedens in margine van meer geciteerde secreete bedenkingen gelieven te disponeeren, dat mits de gefundeertheid van de gronden, welke de Edele Heer beschrijver wegens de nutteloosheid derselve aanhaalt, Hoog deselve goedgevonden en verstaan hebben, de daar staande gebouwen te doen afbreeken en alle de dienaaren ervan daan te ligten, en de residentie naar

D' lasten daar van gehooren onder Coilan.

Volgens de secreete bedenkingen moet Calicoilan na groot Aijwika verplaatst werden.

Groot Aijwika te verplaatsen, als aan de mond van de Calicoilanse rivier en dus veel bequamer tot den afscheep van peper leggende, mitsgaders alle moeijte aan te wenden om des doenlijk de leverantie van de rondsom vallende peeper daar te doen geschieden. Dog de zaak swarigheid ontmoetende gem. post eenelijk beset te laten door een Europeese corporaal en drie lascorijns na den voorstel, maar vermits dit niet konde geschieden buijten voorkennis en toestemming van den koning van Trevancoor, die de peper aan D. E. Comp. laat leveren, zoo heb ik zijne Hoogheid daar over onderhouden, maar dien vorst was daar toe ten eenemaal onwillig, en deshalve heeft die reductie tot nog toe geen plaats kunnen vinden. Wel is waar dat door die schikking den afscheep van peper gemakkelijker en min kostbaar zoude zijn, maar ik ben bedugt indien die reductie tegen de wil van dien vorst ondernomen wierd, als dan de leverantie van peper geheel cesseeren zoude, omdat de leveranciers de peper als dan verder zouden moeten vervoeren en daardoor meerder onkosten hebben, die de vorst haar niet zoude willen goed doen en die menschen deselve niet zouden willen draagen, dese post is thans beset met :

Groot Aijwika is beter tot den afscheep van peper geleegen.

Redenen waarom die reductie geen plaats heeft gevonden.

Vervolg.

1 Corporaal als posthouder en

3 lascorijns, die van Coilan betaalt werden, ter residentie

Met hoeveel koppen die wagt post thans beset is.

Porca zijn de ongelden volgens een door mijn antecesseur geformeerde memorie gereguleert op f. 1,197. 12 en dus f. 7–8 minder als de secreete bedenkingen dicteeren, en den resident zijn ter observatie aanbevolen, de ordre bij deselve vervat, invoegen hier alleen noteeren dat aldaar thans verblijf houden :—

Hoeveel de ongelden te Porca bedragen.

Hoeveel koppen thans te Porca verblijf houden.

1 boekhouder als resident.
1 soldaat.
1 tolk.
4 lascarijns.

De wagtpost Allepe is mede ingetrokken 's Comp. thuijntje waar op het wagthuijs gestaan heeft verpagt voor f. 12 's jaars.

Calicherij, *Bitsjoer*, *Cheremangulam en Manicoorde*; alle wagtposten, zijn na de ordre almede ingetrokken, en de twee laatste thuijntjes, alwaar de posten gestaan hebben ten behoeve van D. E. Comp. verpagt, het eerst gem. voor 400. Cochimse fanums of f. 30 en laast gem. voor 640 dits fanums of f. 48 's jaars. Maar eer ik verder gaa, zal ik de vrijheid gebruijken Uw. Ed. ten aanzien der voorsz. vestingen, nog eenige verdere consideratie onder het oog te brengen.

Dog voor af betuijge ik Uw. Ed. bij deesen op de plegtigste wijse, dat ik altoos voor de hoog wijse stellingen van den wel Edelen Gestr. heer beschrijver en de besluijten van Haar Hoog Edelheedens de uijterste hoogagting en diep ontzag gehad hebbe, en altoos behouden zal, en dat het mij tot gevoelig leetweesen strekt, dat de omstandigheeden des tijds en andere hiervoren aangehaalde redenen voor als nog niet hebben willen permitteeren, om in alle deelen aan de veel g' eerde ordres na vereischte voldoen. Dat ik volkomen van gevoelen ben, dat zoo Chettua niet gebouwt was, diergelijke vesting niet zoude behoeven gebouwt te werden nog op de plaats waar ze nu staat nog van die uijtgestrekheid en groote, maar dat een wel geschikte en beknopte reduit of pagger op een bequaame plaats, alsoo wel aan het oogmerk zal kunnen voldoen, als nu Chettua is in A°. 1717 gebouwt en dies fortificatien zijn dierhalve nog hegt en sterk het zijn maar de woningen, wagten en het pakhuijs die reparaties nodig hebben. Cranganoors fortificatien zijn aan de rivier zijde mide hegt en sterk en daar manqueert niets aan, dan dat de cortine na de land kant ingevallen is, dog met weijnig onkosten, zoude kunnen hersteld werden. De situatie daarvan is voordeelig, en wanneer gesustineert werd dat die vestingen wanneer se wel gesteld en beset zijn, egter niets meer defendeeren en beschermen kunnen, dan hetgeen onder het berijk van hun geschut geschied is, wijders dat die vestingen, te weeten Chettua en Cranganoor niet hebben kunnen beletten, dat den Sammorijn in het conquest doorgedrongen, en tegen wil en dank laast gem. vesting met een leger voor bij getrokken is; zoo diend dat die vestingen het met alle fortificatien gemeen hebben, dat se niet meer defendeeren kunnen als het canon bereijken kan, wanneer niet behoorlijk beset zijn, om hun ontzag door detachementen verder te kunnen extendeeren; in vreedens tijden vinden die consideratien zoo geen plaats en in oorlogs tijden werd men in staat gesteld niet alleen om zig zelfs te defendeeren, maar ook om de omleggende landstreek zoo veel mogelijk in rust en vreede te houden; geschiedende dit laaste door het afsenden van detachementen, als andersints. Dat vermits ik onder correctie van Uw. Ed. wijser gevoelen, sustineeren dat de conservatie van ons conquest, het gerust genot der inkomsten, en het beletten van den uijtvoer van producten, dependeeren van de aanhouding dier vestingen, zoo dunkt mij wanneer men't oog heeft op de lasten die deselve veroorsaaken, dat die vestingen ten deesen opsigte moeten werden geconsidereert, als een noodzakelijk quaad, dat men souffreeren moet om groote quaad voor te komen.

Omtrent Cranganoor.

Vervolg.

De tijden zijn nog zoo onseker, en het lot van de Mallabaar is nog niet gedecideert, en indien men in deese revolutie het oogmerk eens konde bereijken om de stranden of al wat tusschen de zee en de revieren legd, van Baijpin af tot Chettua om de noord en van Cochim tot Coilan om de zuijd inclusive meester te worden, zoude men dan niet wenschen, die sterktens aan gehouden te hebben, om die landen

te dekken, en de onderdanen in rust en vreede te houden, en voor alle overlast van buijten te bewaaren, het welk zeekerlijk zal geschieden kunnen, wanneer men door een genoegsaame vermeerdering der inkomsten in staat gestelt zal werden, om buijten nadeel van D.E. Comp. het vervallene te herstellen en geproportioneerde guarnisoenen te onderhouden, om het bedoelde oogmerk te bereijken.

Vervolg.

Wat Coilan aangaat, ik ben volkomen van gevoelen met het gewese opperhoofd Curnat dat die fortresse eertijds van groot gewigt voor D.E. Comp. is geweest om de inlandse vorsten in dwang te houden en de sluijkerijen te beletten, dog dat deselve thans een last post geworden, sedert den koning van Trevancoor door de aangenomene neutraliteijt van D.E. Comp. algemeen Heer van het land geworden is, en geen peper meer aldaar leveren wil, dog vermits de fortificaties aan de land kant nog in een zeer goede staat zijn en derselver demolitie niet zonder groote ongelden kan geschieden, raadsaamst oordeelt deselve in weesen te laten, te meer dewijl deese plaats in een tijd van oorlog met Trevancoor, als in het midden van zijn land leggende, zeer bequaam is, om een voordeelige diversie te begunstigen en zelfs dien vorst de communicatie met zijne noordelijke landen af te snijden, indien men zig meester maakte van de Bazaar en een ruijmte van een half meijl tusschen de revier en de zee enz.

Dat men deese vesting van de zee zijde kan verklijnen, en van de gebouwen alleen onderhouden het pakhuijs, de wagten, de opperhoofds wooning en het huijs van den officier enz. vide brief van den 29 September 1764 over deese materie van Coilan na Cochim geschreeven, waaraan wij kortheids halven refereere.

Thans genadert zijnde tot afhandelinge van hetgeen de hoofdstad *Cochim* zelfs betreft, soo diend tot Uw. Ed. narigt dat de ingenieurs Massenveld, Duntsveld en den overleeden capitain lieutenant Zijnen in Ao 1765 hunne commissie ingevolge de ordre van Haar Hoog Edelheedens hier hebben volbragt, en van twee rapporten gediend, het eene door voorstz. Massenveld en Duntsveld overgelevert en het andere door Zijnen apart, dewelke hier ter secretarije te vinden zijn benevens vier plans bij het nagaan van dewelke Uw. Ed. zal komen te blijken:

Ingevolge Haar Hoog Edelheedens ordre hebben drie ingenieurs omtrent Cochim van rapporten gediend.

De plans en berigten zijn op secretarije te vinden.

Eerstelijk dat de fortificatie werken van de stad, in zulke gevaarlijkestaat niet zijn als men deselve bij voorige papieren, heeft bekent gesteld.

Consideratie dien aangaande.

Tweedens dat de werken tegen de zee kunnen bewaart werden, indien de regte middelen werden g'emploijeert, sooals die bij hun rapport werden aangewesen.

Derdens dat het qualijk geredeneert is, van de geene die voorgesteld hebben dat de stad of vlakte buijten deselve, lager legt, als de zee alsoo het contrarie met een opslag van't oog kan werden ontdekt.

Vierdens dat op het eiland Baijpin geen plaats te vinden is, alwaar men den geprojeeteerden vijfhoek zoude kunnen extrueeren en van daar te gelijk de rivier, de stad Cochim en de rheede commandeeren.

Dat op Baijpin geen plaats is om een vijfhoek te extrueeren.

Vijfdens dat den grond van gem. eijland ter plaatse daar de voorm. drie objecten nog het best in het gesigt leggen, uijt puur zant bestaat en men aldaar een sterkte willende extrueeren, voor af een vaste grond zoude moeten leggen, dat D.E. Comp. oneijndige kosten zoude verwekken, en vermits Haar Hoog Edelheedens teffens hebben gelieven te ordonneeren, dat den gem. [secunde] en ik, onse consideraties over dese poincter zouden bedeelen, zoo hebben wij op volging van die ordre, de vrijheid genomen te zeggen dat het geensints met 's Comp. intrest zoude convenieeren de stad Cochim te verlaten en de geprojecteerde vijfhoek te extrueeren, alsoo het laatste niet alleen ondoenlijk

Dat Baijpin uijt puur zand bestaat.

De consideratie dierwegens heeft men aan Haar Hoog Edelheedens bedeelt.

maar de fortificatie werken van Cochim op verre na in soo een slegten staat niet zijn, als die wel te boek staan, dat ter contrarie de voornaamste werken suffisant en zonder manquement zijn, dat of wel de punten Holland en Stroomburg gevaar loopen van door de zee en rivier beschadigt te werden, zulks door een jaarlijks reparatie kan werden voorgekomen.

Vervolg.

Wij hebben verder geremarqueert, dat hier door die groote sommen, die tot uijtvoering van diergelijke project werden verhijscht niet alleen kunnen werden gemenageert, maar ook teffens in overdenking genomen, indien al het project uijtgevoerd wierd, of die nieuwe werken wel stand houden, en men niet eerlang aan continueele reparaties zoude onderhavig raaken, als op een zantgrond moetende gebouwt werden, dat men bij ondervinding heeft, dat de zee bij beurte geeft en neemt en dat woeste element, al meermalen, zoo digt aan de vesting werken van Cochim is genadert geweest, dog vervolgens weder van zelfs zoo veel voorgrond heeft aangebragt, dat men veele jaaren agter een van alle vrees daaromtrent bevrijd is gebleeven, in dien staat bevind zig dit gedeelte thans, zijnde sedert jaar 1760 van voor het soo genaamde ingestorte vierkant plat, een considerabel stuk land aangegroeijd, gelijk Uw. Ed., zulks bij een oculaire inspectie nader zal kunnen b'oogen.

De beschoeijing onder de punt Stroomburg leed niet soo veel nadeel van de zee als van de rivier.

Wat de kaaij of beschoeijing onder de punt Stroomburg aangaat, die heeft soo veel voor de werkinge der zee niet te vreesen, de meeste schaade daaraan, werd veroorsaakt door de swaare afwatering van de rivier in de quaade mousson, waardoor de tot nog toe gemaakte beschoeijings en gedane reparaties van weijnig duur zijn geweest.

Deselve is weder afgekalft, maar nog niet gerepareert.

Ik heb deselve eens laten repareeren, paalen inheijen en met planken voorsien, de daar agter zijnde opening laten opvullen, dog het is in deese laaste regen mousson alles door de swaare afwatering wederom uijtgekalft, en dewijl de vaarbaare tijd pas g' opend den ingeneur Zijnen overleeden en mijn vertrek ophanden is, zoo heb ik nog niet kunnen onderstaan om tegen het quaat eenig hulpmiddel, waartoe tijd en oplettendheijd verhijscht werd, in het werk te stellen, dit zal een poinct van Uw. Ed. attentie zijn, om dat quaad ten eersten te laten verhelpen, het zij door het inheijen van klapperboomen bij wijse van kribbewerk, of eenig ander middel, dewijl andersints ingevalle, het nog eene regen mousson ongerepareet bleef, te vreesen is, het fundament van de gordijn van gem. Stroomburg zal werden ondermijnt, en de muur instorten.

Die gebreeken dienen ten eersten verholpen te werden.

Den commandeur is egter van gevoelen om een afsnijding te maken.

Evenwel ben ik van gevoelen, dat de geproponeerde reparatie, egter van weijnig effect zal zijn, en dat men genoodzaakt zal blijven om jaarlijks zoodanige onkosten te moeten maaken en of het dan niet beter soude weesen, om door eene afsnijding van gem. punt, door het aanleggen van een nieuwe gordijn, eenige voeten binnenwaarts (egter 't oude werk te laten blijven, soo als het is) dit niet alles soude kunnen voorkomen; en om weder te keeren tot mijn propoost zoo diend dat de rapporten van gem. ingenieurs de goedkeuring van Haar Hoog Edelheedens niet hebben meegedragen, Hoog deselve hebben daarop gelieven aan te merken, dat zij ingenieurs het waare oogmerk niet hebben begreepen, en dus in steede van te denken op de gevoeglijkste wijse om den omslag tot een klijnder bestek te brengen en daar door volk en ongelden uijt te winnen zig eerder hebben bepaalt tot een ondersoek of op Baijpin een fort na hoog derselver requesit gebouwt konde werden, of het strand bij de presente vesting werken volgens opgave van het voorige ministerie laager legt, dan de zee bij hoog water, en hoedanig het afkalven van het strand te prevenieeren was, sonder eenige propositie te doen, wat na hunne meening, verder zoude moeten geschieden, of eene retirade plaats konde g' extrueert werden, om het overige te

De voorsch. raporten der ingenieurs hebben Haar Hoog Edelheedens goedkeuring niet meegedragen.

laten vervallen, dan of er eene afsnijding te practiseeren is, en dat Hoog deselve dierhalven goed gevonden hebben, van gede. ingenieurs nadere berigten te eisschen, en de finale dispositie zoolang uijt te stellen.

En hebben diehalve van deselve nadere berigten geïscht.

Dat daar en tegen van derselver goedkeuring, het raisonnement over de kostbaarheijd en weijnige verwachting van het inheijen van baard swalpen, hetwelk Hoog deselve gemoveert had, het voor eerst te laten berusten bij de geproponeerde jaarlijkse reparatie der punten Stroomburg en Holland op den presenten voet en het laten inheijen van klapperboomen. Intusschen verklaarde zig welm. Hooge Regeering op mijn nader sustenue,

Haar Hoog Edelheeds zijn van gevoelen, om het vooreerst bij de jaarlijkse reparatien te laaten berusten, nopens Stroomburg en Holland.

Dat Cochim zoodanige gesitueert en gefortificeerd (is) dat daarvan beswaarlijk een klijnder fort konde gemaakt werden, zonder considerabele kosten en dat de stad alsdan nog de voordeelige situatie zoude verliesen, dat zulks ook al in vroegere jaaren door groote mannen ontwaard, invoegen bij geciteerde bedenkingen vermelt staat.

Des command's consideratie omtrent Cochim.

Dat Hoog deselve conform het bevel der heeren meesters wel hebben g' arresteert Cochim voor eerst in statu quo te laten tot dat Hoog deselve nader zullen hebben gesien, hoe verre men het zal kunnen brengen met de bezuiniging der lasten en de vermeerdering der voordeelen, onder bijvoeging van de volgende consideratien.

Tegenbedenkingen van Haar Hoog Edelheedens.

Eerstlijk dat die stad niets van het minste belang contribueert tot den insaam van peper of de bescherming der residentien daar de peper gelevert werd, en dus alleen diend tot den verkoop van handelswhaaren.

Tweedens dat de lasten van die stad thans de winsten op den handel vallende voor het grootste gedeelte observeeren sonder dat men hier kans ziet tot vermeerdering der voordeelen, invoegen dan eene nadere vermindering van den ommeslag inevitabel zoude zijn.

Derdens dat schoon er een reterade plaats in kas van nood voor de effecten op de residentien nader als Ceijlon nodig waare; egter de daartoe en de effecten op Cochim selfs verhijschte ommeslag in een veel klijnder bestek, als de presente fortificatien bestaan, kan werden begreepen, mitsgaders, ook de veijligheijd van den handel eerder een klijne vesting en na rato sterk guarnisoen requeeert, zoodat de soo even nodig g'oordeelde verklijning steffens niet onmogelijk is.

Vervolg.

Dierhalven goedgevonden hebben ingenieurs van Ceijlen te senden en deselve op te dragen niet alleen het ondersoek hoedanig de presente werken, op de beste wijse kunnen werden gepreserveert en verbetert, maar ook door hen teffens te laten examineeren, hoedanig in kas van noodsakelijkheid eene verklijning van den presente stad, dan wel eene verplaatsing van den ommeslag na Baijpin op de beste en onkostelijkste wijse zoude kunnen geschieden, vide secreete missive van den 31 Ober A. 1766.

Twee ingenieurs van Ceijlon na Cochim gesonden om een nader onderzoek te doen.

De gemelde ingenieurs in naame Paravicini en Guiard zijn in anno passo hier geweest, en hebben hunne commissie met den ingenieur Zijnen afgelegt de daarvan ingekomene rapporten benevens de door hen geformeerde plans rakende het verklijnen van Cochim en het extrueeren van den geprojecteerden vijfhoek met een calculative opgave van ieders kostende, zijn hier ter secretarije berustende en de copias van de rapporten

De voorsz. commissie is afgelegt door voorm. ingenieurs.

De daarvan ingekomene rapporten versonden.

en plans zijn soo wel, als de bevorens ingekomene na Europa en Batavia versonden, invoegen de finale dispositie der Wel Edelen Hoog Alchtbaare Heeren Majores binnen korten werd te gemoed gesien.

De dispositie dierwegens werd door de heeren majores verwagt.

Wat nu de reductie aangaat diend tot Uw. Ed. narigt :

(1) Dat de kostgelden en randsoenen zijn ingerigt na den inhoud der secreete bedenkingen genietende de dienaaren, die bevoorens randsoen ontfangen hebben thans contanten een ider soo veel als hem bij gem. bedenkingen is toegelegt, en als er detachementen mogten werden afgesonden dan diend men soo veel mogelijk het verstrekken van randsoenen te extrueeren en in steede van dien dubbeld kostgeld aan de manschappen toe te leggen, hoe wel rijst en arak bij diergelijke gelegentheid zullen dienen verstrekt te werden, alsoo het een en ander niet wel in het land te krijgen is.

De kostgelden en randsoenen der dienaren zijn ingerigt na de secreete bedenkingen.

Behalven als er detachementen afgesonden werden.

(2) Dat de kerkelijke bediendens niets meer genieten van D. E. Comp. maar betaalt werden uijt de arme middelen, waaruijt ook nog gedaan werden de verstrekkingen aan dat goedhuijs benodigt.

De kerken kerkelijke bedienden werden van d'E Comp niet betaald.

(3) Dat de actueele en inlandse ambagts gezellen, zoo na practicabel na de ordre zijn bepaalt, en de huurlingen op de scheepstimmerwerf afgedankt en dat deselve niet werden g'emploijeert als bij hooge noodzakelijkheid, dat de huijstimmerlieden en metselaars hier niet permanent, maar bij dagloonen werden aangenoomen, dat de zagers meede niet bij dagloon aangenomen, maar namaate dat se veel of weijnig zaagen werden betaalt, dat omtrent deese arbeijdslieden diend te werden zorg gedragen, dat ze niet als bij hooge noodsakelijkheid werden gebruijkt, en de zaagloonen exact bereekent op dat die post niet te hoog op stok loope.

Actueele en inlandse ambagtsgesellen bepaalt.

Bij noodzakelijkheid werden huurlingen gebruikt.

Huistimmerl. en metslaars werden bij daagloonen aangenomen en betaalt.

(4) Dat het aanhanden zijnde getal der Chialoupen en vaartuijgen gebragt is op het bepaalde getal, namentlijk een chialoup genaemt de Johonna Catharina, een smal schip De jonge Susanna werdende de eerste gem. jaarlijks gebruijkt ten overbreng van peper en benoodigtheeden van gale, item onse jaarlijkse papieren pro-patria en Batavia en voorts beijde ten overbreng van benodigtheeden na de subalterne comptoiren en verdere voor vallende diensten.

Her getal der chialloupen en vaartuijgen en waartoe dat se gebruijkt werden.

En de boot Elizabeth die gebruijkt werd tot lossen en laaden der scheepen, deselve is overdekt en diend voornamelijk tot den afhaal van specerijen.

Vervolg.

Een postlooper dienende ter afhaal en aan boord brengen van gequalificeerdens en andere diensten meer.

Een groote schouw, die alleen gebruijkt werd tot het haalen van brandhout en klapperboomen uijt het land, om hier en daar aan de kaaijen in te heijen, de

Ses Gamellen werden geemploijeert tot het lossen en laden der scheepen, tot het haalen en aan boord brengen van drinkwater, tot het over brengen van nelij uijt het conquest en afhaal van brandhout in de quade mousson, in voegen die vaartuijgen niet kunnen werden gemist zijnde het hier niet practicabel, om zig tot voorz. diensten van gehuurde vaartuijgen te bedienen. De ongelden van die vaartuigen zijn bepaalt op f. 10,245—'s jaars waar mede men kan rondschieten.

Het is niet practicabel om tot lossen en laden enz. zigvan gehuurde vaartijgen te bedienen.

De zeevarende zijn gereguleert na de bepaling.

De daaropvaarende persoonen zijn gereguleert na de gemaakte bepaaling met dit onderscheijd dat de inlandse mattroosen maar f. 6 15 's maands aan gagie en dus f. 15 minder als hen bij de secreete bedenkingen is toegelegt, genieten; zijnde het

Randsoenen werden verstrekt aan de zeevarende.

verstrekken van contanten aan de zeevarende geduurende den vaarbaaren tijd in steede van randsoenen niet practicabel, en daarom werden deselve op den ouden voet verstrekt.

Ordres die ten aansien van de reparatie der vaartuijgen gesteld.

Ten aansien van de reparatie vertimmering en verstrekking van equipage goederen, van voorsz. vaartuijgen, moet ik verder tot Uw Ed. narigt noteeren, dat men in gevolge Haar Hoog Edelheedens ordre als permanend heeft ingevoerd, dat zoodra de vaart g'eijndigt is, de vaartuijgen door kundige en vertrouwde persoonen ten overstaan van den secunde en equipagemeester werden besigtigt de gebreeken g'examineert en daarvan geformeert een specifique en calculative lijst van de vertimmering enz. dewelke in raade geresumeert werd en vervolgens een besluijt genomen om met de reparatie te laten voortvaaren.

Vervolg.

De gezaghebbers en verdere onder officieren moeten dagelijks bij het werk present zijn en wel toesien wat er gerepareert, vertimmert en verstrekt werd, ten eijnde zulks gerequireerd werdende, zij de inkomende specificaties. met eede zouden kunnen bevestigen, dat het opgebragte aan hunne onder hebbende vaartuijgen, waarlijk [bevestigt] en verstrekt is.

De inkomende specificatie, wanneer er geen excessen in bevonden zijn, werden vervolgens ter afschrijving gepasseert.

Op hoeveel de onkosten van scheepen zijn gecalculeert.

(5) De onkosten van Scheepen zijn meede bepaalt op f. 6,000, waarmeede het te stellen is, indien ongewoone voorvallen geen grooter verstrekkingen vereischen 't welk dan ook bij b'eedigde verklaaringe moet werden aangetoont.

De onkosten van 't hospitaal zijn gereguleert na't voorschrift.

(6) 's Compagnies Hospitaal is ook al gereguleert na volgens het voorschrift, en den opperchirurgijn fungeert thans als hoofd en schafbaas over de zieken, genietende denselven voor ieder hoofd 6 stuijvers 's daags voor kost en 2 ditos voor medicijnen en de ordinaire verstrekking van rijst, aan den selven werd wijders niet meer toegevoegt als 2 lb. specerijen 's maands en alle 2 jaaren 2 kokskeetels voor het inkoopskostende, waar en tegen de halve gagie der zieken ten voordeele deeser reekening werd ingeboekt.

De ongelden van of timmeragie en reparatie zijn bepaalt op f. 5,000.

(7) De Timmeragie en reparatien is door Haar Hoog Edelheedens bepaalt op f. 5,000 met interdictie geen nieuw werk onderhanden zal genomen werden, sonder speciale qualificatie en ordre om van alle reparatie van belang een aparte reeckening te formeeren, deselve door den hoofd administratieur naauwkeurig te laten examineeren, mits gaders het werk selfs door den gebieder in persoon dan met expresse gecommitteerdens onder eede zal opgenomen, of het daar voor opgebragte aan het zelve wesentlijk verbruijkt en veronkost is.

Van alle reparaties van belang moet een aparte reekening werden geformeert.

Alle drie maanden moet een specificatie van kleijne reparaties werden ingediend.

Ook moet alle drie maanden van alle klijne reparaties een reeckening geformeert en in raade overgelevert werden, alsoo buijten desniets het geringste tot lasten deser reekening mag werden geboekt.

De ordinaire onkosten zijn zoo nadoenelijk na de bepaaling geschikt.

(8) De onkosten ordinair zijn meede zoo veel mogelijk na de bepaaling geschikt, hebbende die post volgens de jongst geslootene negotie boeken van A°. 176⅞ bedragen een somma van f. 29,086–9–8. en dus f. 4,086–9–8 meerder als bij de meermelte bedenkingen daar voor gecalculeert is.

De Coelijloonen werden thans aan de administrateurs betaalt na maate alse goederen ontfangen en afgeeven.

Den pakhuijsmeester heeft 12 vaste coelijs tot dagelijks gebruijk, en het schoonhouden der pakhuijsen, daar onder zijn ook begreepen de inlandse dienaren en weegers.

Hoeveel ieder coelij geniet.

Voorts heeft denselven bij ontfangst en afscheep voor coelijloonen $1\frac{1}{2}$ stfs. voor ieder candijl suijker 3 st. voor alle andere koopmansz. bij afleevering aan de kooplieden, als het dan niet buijten de poort in de vaartuijgen behoeft te werden gebragt.

($1\frac{1}{2}$) stfs. voor ieder candijl en alle andere koopmanschappen door den anderen geslagen

[$1\frac{1}{2}$] stfs. voor ieder candijl peper voor het haarpen.

't Dispens heeft vaste coolies.

Den dispensier heeft 8 coelijs tot dagelijks gebruijk en het schoonhouden van 't dispens. Bij het uijtdeelen van randsoenen rijst ofte nelij aan het guarnisoen, primo en medio van ieder maand voor twee dagen nog 8 coelijs, bij ontfangst van nelij van Paponettij werd denselven goed gedaan 8 sfts. voor ieder last van 3,000 lb en bij afscheep van nelij of rijst nijt de scheepen 12 stfs. voor een dito last, als moetende dan verder buijten de poort in de losvaartuijgen werden gedragen. Volgens dien werd maandelijks een ordonnantie opgemaakt en aan de voorsz. administrateurs betaalt.

Dit werd maandelijks op ordinnatie voldaan.

In de verdere administrateur zijn de vasten coelijs bepaalt.

Aan de verdere administratien, als de equipage werf, het ammonitiehuijs, de scheepstimmerwerf en houtthuijn, zijn vaste coelijs toegelegt tot ordinair werk. en extra mogen geen coelijs aangenomen werden, sonder voor kennis en speciaal consent van den gebieder, en welke coelijs dan door den oppermandoor werden besorgt.

Voort 't hospitaal en de kerk worden geen coelies meer opgebragt.

Voor het hospitaal werden geen coelijs meer ten laste van D.E. Comp. gebragt, en voor het schoonhouden der Nederlandse kerk en de schrijfcomptoiren, het treeden van den orgel, niet meer als twee coelijs toegestaan.

Waxkaarsen worden maar aan twee comptoiren verstrekt.

Waskaarsen werden aan den gebieder, secunde, predikant, pakhuijsmeester en dispencier niet meer verstrekt en de comptoiren [als] het secretarije en negotie comptoir zijn gereguleert op 48 lb ieder 's jaars. Lampolij werd niet meer verstrekt als 1,400 kannen volgens den inhoud der secreete bedenkingen, en de kann werd doorgaans ingekogt voor 8 stfs.

Voor hoe veel de lampolij in gekogt werd.

Welke persoonen maandelijks een specificatie inleveren.

Hoedanig die specificaties geformeert werden.

De administrateurs en bazen leveren alle drie maanden een specificatie in, van 't geen ten lasten van deese en geene reeck. is verstrekt. Deese specificatie werden bij wijse van een ordonnatie geformeert eerst door den commandeur en vervolgens door den secunde getekent en in welke papieren geen excessen plaats vinden.

Het brandhout werd bij vadems te boek gesteld.

Van 's Comps. slaven in geen hooft post meer bij de boeken.

Het brandhout werd thans niet alleen bij stapels, maar ook bij vadems van 6 voeten hoog en breet bij de boeken bekent gesteld. 's Compagnies slaven bestaan geen hoofdpost meer bij de boeken werdende hetgeene veronkost werd aan 5 coppen lijfeigene op onkosten ordinaire afgeschreeven.

De extraordinair onkosten zijn na de secreete bedenkingen ingerigt.

De overige reekeningen als onkosten extraordinair, reekening van condemnatie en confiscatie, reekening van schenkagie, reekeningen van interessen reekening van onkosten op koopmanschappen, item die voorjaarige lasten en ongelden, zijn altemaal ingerigt na den inhoud der gem. bedenkingen.

Ses compagnies huijsen zijn verkocht.

Drie stux zijn er nog in weesen.

(9) Van 's compagnies huijsen zijn door mijn antecesseur ses stuks verkogt, ende drie overige kunnen niet gemist werden, alsoo het eene diend tot verblijf der arme weesen, en de beijde andere aan de wapenkamer en equipagiewerf anex zijn, en van de opzienders bewoont werden.

De zilverwerken zijn na Batavia versonden.

Wat daarvan hier nog in weesen is.

(10) De zilverwerken die tot de tafel van den commandeur gediend hebben zijn na Batavia versonden, zijnde niet anders onder mijn berusting te vinden, als twee roosewater flesjes en een zilveren ketting van de sleutels der stad Cochim.

's Comps. thuijnen en paardestal zijn aan Ezechiel conditioneel overgelaten.

(11) Aan 's Comps. paardenstal en thuijnen werden geen coelijs meer goedgedaan alsoo de thuijnen in de stad volgens qualificatie van Haar Hoog Edelheedens bij taxatie overgelaten hebbe aan den joodsch koopman Ezechiel Rhabby voor f. 1,200 en welke penningen in cassa voldaan zijn, egter onder deese conditie. dat zoo wanneer dengeenen die mij komt vervangen. genegen is, het een en ander daarvoor over te neemen voor eigen reeckening en zig desweegens binnen den tijd van ses weeken na desselfs aanstellinge of komste alhier. komt te declareeren, hij Ezechiel alles voor deselve prijs zal moeten overgeeven, dog anders aan dien koopman daarvan zullen werden besorgt bewijsen van eijgendom, zonder eenige ongelden. de taxatie en condities zijn te vinden onder de bijlaagen, van de afgegaane secreete brief van den 6 April 1767 waar aan wij kortheijtshalve gedrage.

De brug op Calmettij werd buijten lasten van D.E. Comp. onderhouden.

En voor hoeveel deselve nu jongst verpacht is.

Hetwelk verdeelt is in drie porties.

Voor het overige moet ik hier nog mentie maken dat de brug, waar over men na Calmettij gaat bij mijn tijd begonnen en voltooit is, en dat ik om dies onderhoud te vinden buijten lasten van de Comp. zeeker passagie geld om door inlandsche passanten voldaan te werden, heb ingesteld, daar van een pagt conditie geformeert en die inkomsten bij de generale verpagting van 's Comps. domainen laaten verpagten, hebbende deselve jongst gerendeerd een somma van 230 rds. Indisch geld, waar van de E. Comp. een derde geniet, en een derde genooten werd door den pennist, die als geheijm schrijver bij den commandeur dienst doet en door den meesterknegt der scheepstimmerlieden Daniel Hendriksz die deselve gbouwt en aangenomen heeft, de brug daarvoor in effe te houden, zijnde een derde gedestineerd ten behoeve der diaconij armen deser steede. vide resolutie van den 31 Julij 1766.

De kaaij van Stroomburg af, tot aan de brug is gerepareert en kan met weijnig kosten onderhouden werden.

De kaaij beginnende van de hier voren gem. punt Stroomburg af, tot aan gem. brug heb ik in anno passato na voorgaande exacte examinatie door expresse gecommitteerdens van de gebreeken en diens kostende doen herstellen en de kaay met klapperboomen voorsien, vide resolutie van den 14 Augustus 1767 deselve is thans in een goede staat, dog diens gade geslagen met jaarlijks de gaaten, die het water ingekalft heeft, te laten stoppen en de manqueerende klapperboomen hier en daar in te heijen als wanneer deselve in een goede staat zal blijven en met weijnig kosten onderhouden kunnen werden.

De stads gragt is mede gerepareert en kan met weijnig onkosten onderhouden werden.

Inselvervoegen heb ik de binnen of stadsgragt van het boompoortje af tot aan de brug bij de rivierpoort, die zeer vervallen was, laten repareeren en de steene beschoejing met klapperpaalen voorsien, het welk ik denk mede van duur en met weijing onkosten sal te onderhouden zijn, wanneer invoege hier vooren gem. gade geslagen en jaarlijks in de goede mousson gerepareert werd.

Een nieuw gestel van de klok op de vlaggetoren gemaakt.

Het gestel, waar onder de klok op de vlaggetooren hangt, was mede door langheid van tijd zoodanig slegt gesteld dat de klok gevaar liep van boven neer te vallen, wes ik jongst mede genoodzaakt

ben geweest, een nieuwe in steede van het oude te laten maaken, vide resolutie van den 20 October jongstleeden. Verdere reparaties van aanbelang zijn bij mijn tijd niet onderhanden genomen en waar hier en daar soo wat gelapt, dat ten uijtersten noodzakelijk was; Haar Hoog Edelheedens hebben op den van hier gedanen voorstel qualificatie verleend om d'stadsgragt die vol modder is, en bij wijle een groote stank veroorsaakt, te mogen uijtdiepen, en vermits dat werk met Mallabaarse coelijs moetende werden verrigt, vrij kostbaar uijtvallen zoude zoo heeft men verzoek gedaan, om eenige kettinggangers tot verrigting van dat werk van Batavia te zenden, daar zijn ook eenige gesonden, maar vermits een gedeelte op Ceijlon geligt verscheijde op de reijse na herwaarts overleden en derselver getal toen nog te gering om daarmede te kunnen aanvangen zoo heeft men met dat werk niet eer kunnen aanvangen als nu jongst dat met de aanweesende scheepen de Maria Jacoba en Aschat een genoegsaam getal aangekomen zijn waarmeede dat werk onderhanden genomen is.

Voorts zijn er geen reparaties van aan belang geschied.

Een begin gemaakt met het uijtdiepen der stads gragt.

Ik zoude Uw. Ed. hier nog verder kunnen onder 't oog brengen, den staat en gesteldheijd van het Cochims guarnisoen en ook spreeken van de arthillerie en ammonitie goederen, het canon waarmeede de stads wallen zijn g' armeert, maar vermits het een en ander specific bekent staat en vertoont werd bij het generaal transport van dit commandement, het welk ik d' eere hebbe Uw. Ed. nevens desen te presenteeren zoo kan ik zodanigen extensie, in desen wel excuseeren alleenlijk moet ik ten opsigte van het guarnisoen hier noteeren en Uw. Ed. met mij wel sal willen bekennen dat het zelve (na de tijds omstandigheeden) thans zeer swak en het is om die reden, dat men zulx bij de jongst afgegane generale rescriptie van den 31 Maart anno voorleeden, aan Haar Hoog Edelheeds. ample vertoont en om een renfort van miletairen versoek gedaan en het welk ook nader geschied is bij de toen afgegaane secreete brief, door den secunde Kellij en mij geteekent, het heeft hoog deselve hierop behaagt bij de gemeene rescriptie van den 26 Sber des voorleeden jaars te antwoorden; dat indien de noodzaakelijkheijd absolut verijscht de gem. militie van Ceijlon te vorderen, het welk dus aan Uw. Ed. gedefereert laat na maate van noodzakelijkheijd van die g' eerde qualificatie gebrenijk te maken dan niet hoewel onder correctie vermeene dat eene versterking van het guarnisoen, hoog nodig is niet alleen om desselfs swakke gesteldheid maar ook om in deese criticque tijdsomstandigheeden ten minsten in een staat van defensie te zijn, tegen alle onverwagte aanvallen en om onse besittingen, en voorregten te kunnen beschermen, en de neutraliteijt te kunnen handhaven waar tegen ligt werd gehandelt, als men swak is en het ongelijk niet ten eersten kragtdaadig kan tegengaan.

De gesteldheid van het guarnisoen staat in het generaal transport bekent

Men heeft ons dies slegte gesteldheijd, om een renfort van militairen versogt.

Redenen waarom eene versterking van militairen nodig is.

De Generale Restanten bedroegen onder ulto Augustus anno passo f. 12,79,914-9-8 dog zijn sedert merkelijk vermindert herkomstig, omdat men jongst met het schip Velsen en de Jonge Lieve ropias 2,00,000 na Ceijlon versonden heeft en dat verder allerhande ammonitie, arthillerij en andere goederen in het schip De Maria Jacoba afgestoken zijn voor Batavia en dus minder als bij meerm. secreete bedenkingen daar voor bepaalt is. Den insaane van:

Hoeveel de generaale restanten onder ulto aug anno passo hebben bedraagen.

Peper het voornaamste artikul zijnde, waar om D. E. Comp. tot nog toe hier in dien importanten ommeslag geseeten is, zoo diene Uw. Ed. te informeeren dat de voornaamste leverantie van dien korl afkomstig is, van een contract, dat D. E. Comp. met den koning van Trevancoor in anno 1753 aangegaan heeft, en volgens het welke dien vorst gehouden is uijt zijne zuijdelijke conquesten 3,000 candijlen peper jaarlijks aan D. E. Comp te leveren, tegen de prijs van 65 ropias mitsgaders 2,000

Hoeveel candijlen peper Trevancoor bij contract belooft heeft jaarlijks aan D. E. Comp.

Zoo mede voor wat prijs.

candijlen uijt de noordelijke conquesten à 55 ropias t candijl. Dien vorst is thans meester van alle de peper die in de landen van caab Comorijn af tot Chetua toe valt, edog zijn hoogheid deeld ons niet meer toe, als hij goedvind en met desselfs belangen oordeelt over een te komen en de papieren sedert dien datum leveren doorslaande blijken uijt, dat alle vriendelijke adhortaties tot een opulente leverantie weijnig of niets vermogen en niets voort brengen als enkelde beloften, die zijn hoogheid niet van sints is na te komen.

Dog hij voldoed geensins aan die belofte.

Zijn hoogheid is in de laatste jaaren meer als ooit geadhorteerd om een grooter quantiteit peper aan D. E. Comp. te laten leveren in voldoening van desselfs aangegane verbintenissen die dien vorst zijn voorgehouden en op de voldoening van deselve aangedrongen, dog met soo weijnig succes dat de peper leverantie niet tegenstaande alle de gedaane favourabele beloften gaande weg is vermindert en genoegsaam tot niet is geloopen, en waar van deesen jaare wederom een versche blijk is, alsoo er tot nog toe op het contract eene niet noemenswaardige quantiteijt van 360,242 lb. gelevert en die in diverse reijsen na Ceijlon versonden is.

Op alle de gedaane adhortaties heeft hij nu jongst een niet noemenswaardige quantiteijt peper gelevert.

Van de 2,000 candijlen peper à 55 rop. is eens bij mijn tijd een quantiteijt van 80,791 lb. en 95,578 na dato en dit jaar maar 18,146 lb. te Cranganoor gelevert en afbetaalt tegen 55 rops., uijtwijdens de met [de sendelings] van dien vorst jaarlijks afgeslooten reckening.

Inselverweegen is het ook geleegen met de peper die te Cranganoor geleverd moet werden á 55 Rps.

Trevancoors zendelingen, hadden hierin 't eerst veel tegen en pretendeerden voor 't candijl mede 65 rops.; ze wilden het sesde artic. van meerm. contract met ons niet in die zin verstaan, en gaven zelfs voor, dat het in het oorspronkelijk Mallabaars contract zoodanig niet stand, edog ik heb se van het contrarie overtuigt, had ik in hunne propositie toegestemt, zoude er mogelijk wel meerder peper zijn gelevert, maar dit mislukt zijnde hebben de leveranciers gaande weg de leverantie vermindert, werdende dien korl, die in het Cochimse en Mangattijse valt over rivier na Porca vervoert, en hetwelk bij ons niet kan belet werden, alsoo ze onse posten niet behoeven te passeeren, en waar uijt dan ligt op te maaken is, dat dien vorst niet van zins is, dit artic. na te komen, wierd daar door de leverantie te Porca vermeerdert, soo was zulks zoo quaad niet, maar dat geschied ook niet, Trevancoor deeld ons niet meer peper toe als hij voorgenomen heeft, en de peper die in de rijken van Tik en Berkenkoer groeijt werd voor een gedeelte aan de Engelschen te Anssenga gelevert en het overige aan de pandik kooplieden verkogt die dien korl vervolgens na Cormandel vervoeren, en werwaarts Trevancoor ook versend hetgeen op de peper passen werd vervoerd; zijn hoogh. krijgt jaarlijks thien passen, ieder van een hondert candijlen, even eens of zijn hoogheid de geheele quantiteit peper bij het contract bedongen, voldaan had.

Trevancoors zendelingen hebben voor de peper aldaar mede 65 r.s. gepretendeert.

Dog zulks werd gedeclineert vide text.

Sedert dien is de leverantie verflauwt.

Waar heen hij de peper al laat vervoeren en verkopen.

Hoeveel passen hij jaarlijks van D. E. Comp. krijgt tot het vervoeren van dien korl.

Het contract legt zijn hoogheid van ieder drie hondert candijlen peper die aan D. E. Comp. toegewogen werden, een passe van een hondert candijlen toe, en schoon dien vorst soo weijnig laat leveren pretendeert evenwel de thien passen, en ik heb die ook laten afgeeven, omdat dit bereerts zoo ingevoert en niet welvoegelijk in den beginne van mijn bestier eenige verandering konde maken, om zijn hoogh. niet, in het denkbeelt te brengen, dat minder als mijn voorsaat genegen was de vriendschap te onderhouden, behalven dat de intentie van de hooge regering is, om alleen door minnelijke weegen bij Trevancoor den insaam van peper te bevorderen, en ik meene dat door de weijgering van passen, dien vorst niet tot een grooter leverantie sal te beweegen zijn,

Trevancoor hoewel aan 't contract niet voldoed pretendeert evenwel de peper passen.

Den command. oordeelt dat men den vorst schoon hij zoo weijnig peper leverd deselve niet weigeren.

dewijl sijn peper op veele andere wijse voordeelig kan debiteeren, en dit is ook wel eene voorname reden, waarom hij D. E. Comp. thans soo weijnig van dien korl toedeelt, en om aan deese behandeling een schijn bij te zetten, wend dien vorst telkens voor dat een slegt gewas is geweest.

Het weijgeren van arthillerije en ammonitie goederen zal Trevancoor disponeeren om meerder peper te leveren.

Het weijgeren van ammonitie en arthillerij goederen aan dien vorst volgens het contract schijnt mij toe meede van geen effect te zijn om dien vorst tot een meerder leverantie te beweegen, maar de voornaamste hinderpalen zijn wel eigentlijk, deses vorsten engagementen met de Engelschen te Anssenga, waarmede hij sedert mijn komst zig nauwer heeft verbonden, dog wel voornamentlijk in A°. 1764–5 na het veroveren van Madure door die Britten en hun geallieerde Mahomet Dellichan, zijnde daartoe als verpligt geweest om een swaaren oorlog met laast gem. Nabab te ontgaan, hebbende het gem. contract bestaan in 1,000 à 1,200 candijlen peper tegens de prijs van 83 ropias het candijl na maate nu de oorlogs bedrijven van die competiteuren geconjungeert met gemelde Mahomet Dellichan, tegen den Nabab Olidar Alichan van een goed succes waaren, was Trevancoor zoo veel meer gehouden zijne engagementen te presteeren in prejuditie van het contract met D. E. Comp. dog nu de zaaken van die oorlogende magten van gedaante zijn verandert, de Engelsen genoodzaakt zijn geworden hunne gemaakte conquesten met groot verlies te verlaten en de apparentie niet groot is, dat se hunne ondernemings wederom zullen kunnen hervatten, zoo denk ik dat dien vorst ten opsigte van D. E. Comp. ook van gedrag veranderen meerder peper leveren en Haar Edele vriendschap beter behartigen zal; ik wensche dat mijne gissing van een gewenscht succes en Uw. Ed. in dit opsigt gelukkiger zijn mag, dan ik geweest ben.

Waarvan de voornaamste reden is desselfs engagementen met de Britten.

Na maate dat de wapenen der competiteuren vorderden was Trevancoor meer gehouden tot de prestatie zijner gagementen.

Maar nu het de Britten tegenloopt hoopt men dien vorst van gedrach zal veranderen.

Haar Hoog Edelheedens zijn van gevoelen dat Trevancoor 's Comps. voorregt bij 't contract bedongen zal tragten te vernietigen.

Ik heb dit vertoog wegens de oorsaaken van de toeneemende vermindering van den insaam van peper in Trevancoor quaadwilligheid om aan het contract te voldoen, omstandig Haar Hoog Edelheedens bij secreete brief van den 9 April 1765 onder het oog gebragt, en hoog deselve waaren van gevoelen, dat Trevancoors zoek en was om door allerhande slinkse weegen 's Comp. voorregt bij 't contract bedongen, te vernietigen en betoonden dierhalve hun genoegen en dat het tentamen om ons te doen geloven als of de periode, beloovende 2,000 candijlen peper voor 55 ropias ieder, niet in het Mallebaars origineel stond zoo gelukkig was ontlegt, recommendeerden verder om te zorgen dat het verstand van gedagte overeenkomst, door geene exceptien of slinkte vindingen werden gecorrumpeert, als oordeelende dat de daarbij gestipuleerde prerogativen te dier zijn gekogt, om niet geconserveert te werden, dat den verval van peper insaam om de zuijd, zeer apparent hoog deselve dat inconvenient wel zouden getroosten, waare het dat de peper die D. E. Comp. voor 55 ropias tockomt, niet verder vervoerd wierd dan na Porca en de vorst zig vergenoegde met de aldaar betaalt werdende 65 ropias, dat Trevancoors interest te grooter, hoe meer peper buijten den verkoop aan de Pandijse volkeren en handelaars op zee en te Anssenga ter schaale gebragt werd, mits de meerdere betaling, dat men den vervoer na Anssenga niet anders dan door geweld zoude kunnen beletten, dat men daarom met Trevancoor en de Britten zoude moeten vegten, dat om veele redenen niet raadsaam is, dat eene prijs verhoging, het beste, zoo niet het eenigste middel van een vooruijtsigt, om een bestendig deel in de Mallabaarse oegst te hebben, en dierhalven qualificeeren Haar Hoog Edelheedens ons om op zuijder Mallabaar particulieren inkoop te mogen doen tot f. 25 voor 't cts. ponden of 8⅓ rops. 't candijl van 200lb. Ik heb deese ordre met so veel secreetesse als mogelijk is geweest, en buijten kennisse van Trevancoor in train gebragt en de residenten van Porca en Calicoilan tot den inkoop voor dien prijs

Recommendeeren om selve door geene exceptien te laaten corrumpeeren.

Consideraties van Haar Hoog Edelheedens omtrent den peper insaam.

Men heeft den particulieren inkoop à 83⅓ rop. 't candyl hier ingevoerd.

gequalificeert, en zulks ook betrekkelijk gemaakt tot de residentien van Cranganoor en Papouetty, zoo meede ook tot Chettua, dog op laast gem. plaats zonder effect, schoon er qualificatie was om tot 90 ropias daarvoor te moogen besteeden.

En te Chettua qualificatie tot 90 rop. doch zonder effect.

Sedert de verleende qualificatie tot heeden toe is op dien voet ingesamelt :

Hoeveel peper sedert die ordre ingesamelt is.

Te Porea	lb. 1,10,901.
„ Calicoilan	„ 11,806.
„ Cranganoor	„ 1,69,806
„ Paponettij	„ 91,177

dat nog dagelijks vermeerdert.

De parthijen zouden mogelijk grooter zijn maar vermits Trevancoor zeer op de sluijkers laat passen, en den aanbreng dus met levensgevaar, of ten minsten verlies van neus en ooren verselt is, zoo zal hiermede ook niet kunnen worden bereijkt het oogmerk om volgens de intentie van Haar Hoog Edelheedens alle de peper van Chettua af tot Coilan toe, te bemagtigen.

Trevancoor laat zeer op de sluijkerij passen en dus is den aanbreng zeer gevaarlijk.

Haar Hoog Edelheedens waaren in begrip dat indien Trevancoor op de eene of andere wijse konde werden g' persuadeert om buijten prejuditie van 't geen op het contract gehouden is te voldoen, om peper tegen voorsz. prijs te Porea en Calicoilan te leveren, zijn hoogheid dien korl niet verder zal vervoeren en liever de Britten afsetten met zodanige lose vindingen en amusementen, als hij ons dus lange heeft opgedist.

Haar Hoog Edelheedeens zijn van gedagten indien Trevancoors koning werden gepersuadeert tot de leverantie à voorm. prijs hij die liever aan ons als aan d' Britten zou leveren.

Ik heb dit project in overweeging genomen dog hoe ik het ook overlijde, ik derf het egter niet onderstaan, om Trevancoor daar over te laten onderhouden, en wel om de volgende redenen.

De commandeur heeft zulks egter niet derven onderstaan.

Voor eerst gaf ik agt op de toemalige engagementen, waarmede dien vorst aan de Engelschen en Mahomed Delliehan zig had verbonden, en waar van denselven dus genoegsaam afhankelijk geworden was.

Om zijne engagementen met de Engelschen.

Aande andere zijde considereerde ik des selfs koel en onverschillig gedrag en weijnige genegentheid voor D. E. Comp.

Weinige genegentheid voor D. E. Comp.

Ten derden dat indien ik dien voorslag had gedaan, Trevancoor mogelijk wel goede beloften zoude doen, maar teffens (en ik derf zulks wel verseekeren) dat gevolg uijt dien voorslag getrokken hebben, dat het D. E. Comp. op het even was, of het contract nagekomen wierd, dan niet, als ze maar peper kreeg, al was het ook tegen vrij hooger prijs, als bij het contract bedongen, en waar door het zoude zijn gebeurt, dat men wel eenige peper zoude hebben kunnen inkrijgen, tegen de verhoogde prijs, maar mogelijk geen enkele korl op 't contract, onder voorgeeven van de ordinaire voorwendzels van gebrek, slegt gewasch, en wesmeer.

En veronderstelling dat men dan op het contract geen corl peper zoude kunnen in krijgen.

Ten vierden, wanneer ik het oog liet gaan over den baatzugtigen aard van dien vorst, zoo quam mij voor, dat den selven niet inclineeren zoude, om peper tegen 83⅓ ropias het candijl aan particulieren te verkoopen, als kunnende het geen van dien korl niet aan de Pandijse kooplieden verkoopt, of op de peper passen vervoert, en bij ons en de Engelsche, niet ter schaade werd gebragt, te Colletje aan de man helpen voor vrij meerder prijs.

Trevancoor zoude ook niet inclineeren om peper aan particulieren te verkoopen tegen voorst. prijsen.

Voor het overige overwoog ik teffens dat Trevancoor de Engelschen peper levert niet om de wille van 80 à 85 ropias, maar wel, dat hij om reden van staat, en vreese, voor die competiteuren, daartoe als genoodzaakt is.

Hij leverd om reden van staat peper aan de Engelschen.

Deese laatste consideratie heb ik de vrijheid genomen Haar Hoog Edelheedens eerbeediglijk onder het oog te brengen, by secreete brief van den 15 April 1766. en het heeft hoog deselve behaagt, derselver tegenbedenkingen ter neder te stellen, bij secreete rescriptie van den 31 Ober, daar aan behelsende voornamentlijk, dat ofschoon de Engelschen maar 80 ropias betaalen, mitsgaders wegens de geduurige verschillen onder hunne bondgenooten en andere vorsten, onmogelijk in staat zijn kunnen Trevancoor altijd door hunne eijgene of vreemde magt tot de nakoming van het contract te constringeeren, en na Colletije geen peper kan werden gebragt, buijten weeten van de Engelschen.

Vervolg.

Trevancoor wanneer hij kans vind de Engelschen met voorgevens te paaijen, zooveel mogelijk de peper sal soeken hen te onttrekken en dien in stilte te Porca, Calicoilan à 83 ropias aan ons te verkoopen, nevens het geen hij anders te Colletije plag te leveren. alsoo de prijs, dien hij ter laatste gem. plaatse kruijgs na aftrek van de transport ongelden spillagie weijnig meer kan bedragen als gem. 83 ropias en ook de quantiteit van de peper aldaar terschaale gebragt werdende zeer gering is, involgen Haar Hoog Edelheeds. als nog vermeenen dat als bedekte inkoop voorm. wel werd behandelt, Trevancoor de peper, dien hij niet aan de Pandijse kooplieden verkoopt en niet op de peper passen vervoert, liever bij ons als na Anssenga en Colletje zal brengen.

Met een volkomen onderwerping aan Haar Hoog Edelheedens wijser gevoelen, ben ik mijnes geringen eragtens van gedagten, dat om voorsz. tentamen te doen, met eenige hoop van succes noodig is dat Trevancoor de Engelschen niet behoeft te ontsien om redenen hier vooren gem., tweedens dat zijn hoogheijd, de vriendschap van D. E. Comp. wederom wat meer nadere, en dat van onse zijde, zoodra zulks maar eenigsints bespeurt werd, dien vorst gecajoeerd werde met allerhande gerieflijkkeeden en voornamentlijk dat desselfs eijschen van ammonitie en arthillerij goederen volgens het contract zoo na mogelijk voldaan werden, waartoe eene matige vooruijt verstrekking van contanten meede zal contribueeren, dat het weder zijds vertrouwen aangequeekt en onderhouden werde door eene minsame correspondentie, en wanneer dien vorst, dus in een goede luijm gebragt is, zal het vorenstaande ontwerp kunnen onderhanden genomen werden, en ik meene dat dit tijdstip haast zal gebooren werden, nu de Britten met hun geallieerden Mahomet Dellichan door den Canareesen Nabab uijt het veld geslagen, en buijten des de gerugten willen, dat de Engelse Comp. zig voortaan niet meer, met de geschillen der inlandse vorsten bemoeijen zal, dus zal deese vorst deselve zoo zeer niet meer behoeven te ontsien, edog ik onderwerpe dese mijne geringe bedenkingen aan Uw. Ed. veel wijser cordeel.

Des command. gevoelen wanneer zoodanige tentamen bij Trevancoor zoude kunnen ondernomen werden.

Vervolg.

Met relatie tot den Peper insaam om de noord was de hooge Regeering van gedagten dat langs de rivieren van Innemaka, Chamecattij en Pananij nog wel peper tegens minder prijs als te Calicoet te bekomen zoude zijn, indien er menschen te vinden waaren, die onder secuure borgstelling een maetige vooruijtverstrekking waare te fieeren, of die door correspondentie de ingesetenen langs de rivieren wonende konden aanmoetigen om met eijgen vaartuijgen voor iets meer als de Calicoetse opkopers daarvoor betalen, hunne peper na Chettua af te brengen.

Haar Hoog Edelheeden de gedagten, omtrent de insaam van peper om de noord.

Ik heb hier op aangemerkt, dat de peper die langs de revier van Innemaka werp afgebragt niets anders is, als sluijk peper, dewijl het gebied van den Cochimder strekt tot aan die rivier en Trevancoor meester is van de peper in de landen van dien vorst vallende, en de welke op dien vervoer laat passen, en veronderstelde uijt dien hoofde dat ingevalle iets van corl de

Des Commadeurs tegenbedenkingen omtrent dien insaam.

Trevancoorse wagters mogt ontslippen zulks te Chettua zoude werden aangebragt, indien men 90 ropias ofte iets meer voor het candijl wilde besteeden; edog ik heb mij hier in zo wel misgist als omtrent de peper die omtrent Chamacatty, Pananij en daaromstreeks zoude kunnen werden bemagtigt, indien men daarvoor, omtrent de Calicoetse prijs, of iets meer als die opkopers betaalen, besteeden wilde.

Om vooruijtverstrekkingen te doen is te veel gevaar onderworpen.

Om een accoord met een koopman aantegaan en daar op voor uijtverstrekkingen te doen, dagt mij mede niet raadsaam. Eerstelijk omdat in zodanigen vooruijtverstekking te veel risico steekte en dus niemand voor de verstrekte penningen borg, zoude willen zijn, ten zij zodanigen borg na rato ook konde participeeren in de voordeelen, het welk niet anders dan door beswaaring van de peper zoude moeten gevonden werden.

Met de Mallebaaren kan men geen accoorte van die natuur aangaan.

Tweedens scheen het mij niet zonder reden toe, dat op het aangaan van diergelijken accoord weijnig staat te maaken is, en dat zoodra de peper te Calicoet in prijs rijst, de leverantie sal werden gestaakt, en buijten des de ondervinding dagelijks leert, dat de Mallabaaren geene verbintenissen nakomen, wanneer die tegens haar intrest aanloopen.

Indien al peper in Calicoet wierd opgekogt deselve zoude aan alte veel ongelden subject zijn.

Ten derden heb ik verder opgemerkt, dat ingevalle men al eens slaagen mogt met te Calicoet of daar omstreeks een pepercontract te sluijten tegens markts prijs en dus zeer duur, dat dien eorl als dan nog duurder zoude uijtkomen, als die beswaart wierd met die van overbreng afschrijvings en andere ongelden meer, invoege deselve veel eer na als voordeel toebrengen zoude, het zij die hier verkogt, dan wel na Nederland versonden wierd. Ik zal hier geen herhaaling doen van 't geen welm. Hooge Regeering heeft gelieven te reseribeeren, maar eenelijk tot Uw. Ed. narigt hier nog noteeren, dat hoog deselve bij secreete missive van den 31 October 1766 nader hebben gelieven te ordineeren, om niets onbesogt te laten wat maar eenigsints tot vermeerdering van's Comp. peper insaam kan strekken, met qualificatie om voor de peper die benoorden Cranganoor particulier te bekomen is 90 rops. voor 't candijl van vijf hondert ponden te mogen besteeden, en ook teffens zoo veel te mogen besteeden voor de peper die den Cochimder ten bedrage van 500 candijlen uijt zijne landen trekt.

Haar Hoog Edelheedens ordonneeren om niets onbesogt te laten tot vergrooting van den peper insaam.

En ook 't geen dien Cochimder uijt zijne landen trekt zien te bemagtigen.

Trevancoor heeft bij een contract aan den Cochimder 500 candijlen jaarlijks spec. toegelegt.

Welken aangaande tot elucidatie diend: dat toen den koning van Cochin met behulp van Trevancoor de noordelijke gedeelten van desselfs rijk van den Sammorijn wederom herwonnen, Trevancoor bij een contract met den Cochimder aangegaan, al de peper in de gewesten vallende voor zig bedongen heeft except 500 candijlen waarmede zijn Cochimse Hoogheid zoude moge handelen naar welgevallen, edog dien vorst heeft van die vergunning nog niet ten vollen mogen profiteeren; in anno 1764 was het de eerste keer dat Trevancoor den Cochimder die bedonge peper voor een gedeelte heeft laten toekomen en waarvan mijn voorzaat 25,000 lb. door middel van den koopman Ezechiel Rhabby bemagtigt heeft à f. 27— 100 lb. en 's jaars daar na heb ik meede een gelijke quantiteit voor de zelfde prijs bekomen; edog Haar Hoog Edelheedens hebben omtrend de prijs gelieven te ordonneeren om 's Comp. wegen voor die peper niet meer te betaalen als bij het contract voor de peper van Trevancoor bepaalt om redenen dat zuls dien vorst billijke redenen zoude geeven, tot suspicie, dat den inkoop quasi op een andere naam, egter voor reekening van D. E. Comp. geschiede,

Doch dien vorst heeft nog nooit ten volle van die vergunning mogen profiteeren.

Hoeveel van dien eorl D. E. Comp. bemagtigt heeft en tegen wat prijs.

Haar Hoog Edelheeds. hebben g 'ordonneert om voor die peper niet meer te besteeden als voor de contract peper.

als wanneer hij zig zoude aanmerken ontslaagen te weesen van zijne verbintenis en dus geregtigt om mede meer te eijschen voor het geen hij op het contract, nog mogt komen te voldoen.

Ik heb aan deese ordre niet kunnen voldoen, eensdeels om dat de prijs door mijne voorsaat bereets was gemaakt, en anderendeels om dat ik selfs veel moeijte had om voorsz. quantiteit tegen gem. prijs te bemagtigen, invoegen (onder correctie) vermeene dat het best, het geen van dien korl te bekomen is bedektelijk tegens de bepaalde prijs te blijven inkoopen.

Edog aan deese ordre heeft niet kunnen werden voldaan om reden in den text.

Men heeft deselve voor die prijs of serveel Trevancoor voor zijn contract peper krijgt, niet kunnen bemagtigen.

Den Cochimder heeft in het begin van mijn komst aansoek gedaan, om ingevolge het contract van den 6 April 1698 tusschen dien vorst en D. E. Comp. geslooten, die peper te mogen verkoopen of vervoeren, zoo als met zijn hoogh. interest best overeenkomt en Trevancoor heeft dit versoek met zijn voorspraak ondersteunt dog ik heb het selve gedeclineert, dewijl ik vermeene dat zulx geen plaats meer vinden kan sedert het systhema van de Mallabaar verandert is, aan Uw Ed. prudenter oordeel overlaatende, zoo daarom nader aansoek werd gedaan, te handeele van D. E. Compagnie, hoewel ik teffens denk, dat dien vorst, door den interessanten aard van Trevancoor, dit voorregt langsamerhand sal komen te verliesen, alsoo die quantiteit bereets jaarlijks vermindert, invoegen men over dit articul met denselven weijnig disput zal behoeven te hebben.

Den Cochimder pretendeert met de aan hem vergunde peper naar welgevallen te mogen verkoopen of vervoeren.

Doch dit is door den commandeur gedeclineert.

Men denkt dat den Cochimder dit voorregt haast zal verliesen.

Het articul van 's Compagnies koophandel hier ter custe, thans ter verhandeling aan de beurt leggende, zoo diene Uw Ed. dien aangaande te informeeren dat dit hoofdartikul al sedert verscheijde jaaren aan veele inconvenienten heeft gelaboreert, en dewelke de oorsaak zijn geweest, dat de E. Comp. tot nog toe, die voordeelen niet genooten heeft die men anders uijt dit articul zoude hebben genieten kunnen, dan waren het de troubelen, om de noord, die den handel nadeelig waaren dan wierd deselve belemmert door de zeerovers, dan verwekte de geldeloosheijd onder de kooplieden eene stremming in den handel, dan was den aanbreng van buijten door de Maccaosvaarders hinderlijk, dan den sterken aanbreng der Engelschen te Bombay, dan wederom manqueerde het aan de deugdsaamheid van de zuijker, en dan waaren de winsten wederom vermindert, bij gebrek van Japans staafkoper, 't welk hier egter doorgaans een favorabel debit gevonden heeft, invoegen Haar Hoog Edelheedens successive sterke recommandaties gaven om na middelen uijt te zien of middelen uijt te denken, om die inconvenienten te boven te komen en den handel te verbeteren, en de winsten te doen vermeerderen.

Den koophandel in verscheide jaaren aan veele inconvenienten g' laboreert.

Haar Hoog Edelheeds. recommandeeren om middelen uijt te denken om die in convenienten te boven te komen.

Edog onder alle deese hinderpaalen quam het meeste in opmerking, de geldeloosheid der hier aanwesende kooplieden, vermits de meeste barquieij die hier ten handel komen weijnig contanten en meest goederen, aanbrengen, waarvoor ze zuijker, specerijen en andere 's Comps. koopmanschappen begeeren, waar en tegen de kooplieden gehouden zijn 's Comp. coopmansz. contant in cassa te betalen.

De geldeloosheid der koopłieden quam bij den commandeur het meest in aanmerking.

Om nu deese hinderpalen uijt den weg te ruijmen en den handel te favoriseeren deed mijn voorsaat een voorslag aan Haar Hoog Edelheedens, om de barquiers tegemoet te komen met haare goederen tegens civiele prijsen te accepteeren, dan wel om die handelaars

Den gem. commandr. Weijerman heeft een propositie gedaan om goederen in troque voor 's comp. koopmanschappen te accepteeren.

tijd te gunnen om hunne handelswharen hier op te leggen, tot dat se of haar gemagtigdens gelegentheid hebben, om die goederen met voordeel om te zetten dat die handelaars intusschen konden werden gerieft met 's Comp. handelwharen, dat men altoos zijn quarant behield op de nagelatene goederen dat deese methode en de presente dragelijke tex van tollen den handel grotelijks zoude doen toenemen en de inkomsten vermeerderen.

Desen voorstel heeft bij de hoge Regeering ingang gevonden, en was conform hetgeen Hoog deselve over dit articul bij de secreete bedenkingen bereets hadden gedisponeert, namentlijk, dat men alle goederen waarop bij versending na Batavia en Ceijlon 20 à 25 prc en hier ter plaatse 12 à 15 dito door verkoop aftreque suijver te winnen was voor reeck. van D. E. Comp. inkoopt, dewijl dog de scheepen en vaartuijgen van hier veelmalen niet volladen en selfs ledig vertrekken.

Doch recommandeerden teffens om voor een voordeeligen sleet van die goederen te zorgen.

Edog hoog deselve recommandeeren teffens, dat nadien de acceptatie van die goederen absolut nadeelig zoude zijn, indien er geen kans was om deselve met eenig voordeel van de hand te zetten, en dat dierhalve daaruijt volgde, dat men voornamentlijk behoorde zorg te dragen, voor een voordeeligen sleet van die goederen, en zig daarna in de acceptatie te reguleeren.

Den gem. Weijerman heeft van dit project geen preuve kunnen nemen.

Meermelte mijn voorsaat heeft van dit project geen preuve kunnen neemen, dewijl zijn E. met een ontfangst van die qualificatie uijt dit bestier ontslagen en door mij vervangen wierd, dus lag de executie van dien op mij, dewijl ik toen in dit stuk ten eenemaal onkundig, was er eenige tijd nodig, om mij na de omstandigheeden te informeeren, en de zaak grondig te leeren kennen, en ik heb na een

En den commandr. bevond dat de Comp. bij die handelwijze haar reek. niet konde vinden.

nauwkeurige overweging bevonden, dat de Comp bij die handelwijse althans in deese tijden haar reekening niet zoude kunnen vinden, want voor eerst diende er voor de sleet te werden gesorgt om die

Om welke reden.

handelswharen met voordeel quijt te raaken, al eer men die negotie begon, dog die konde ik niet vinden en was dierhalve bevreest dat de pakhuijsen volgoederen zouden werden, dien men naderhand à tout prix zoude moeten verkoopen, om geld in handen te krijgen tot afbetaling van de peper.

Dit blijkt dagelijks aan de goederen die onverkogt blijven leggen.

Ik heb gesegt dat ik de sleet niet vinden kan, dit bleek nog nader en blijkt nog dagelijks, dat alle die aangebragt werdende goederen hier ter kuste niet schielijk kunnen werden gedemanucert, omdat de kooplieden daarmede meesten tijds als overkropt zitten en tijd hebben moeten om deselve langsamerhand met eenig voordeel quit te raaken.

Men heeft op ordre wegens den inkoop van cattoen met de Beng. en Coilons ministers gecorrespondeert.

Den inkoop van cattoen scheen een articul dat nog iets beloofde, en ik heb op ordre van Haar Hoog Edelheeds. dierwegens met de Ceijlonse en Bengaalse ministers g' correspondeert, maar deselver rescripten hebben de verwachting gantsch

Dogh hunne rescripten hebben de verwagting niet beantwoord.

niet beantwoord. De Tutucorijnse ministers bedeelde ter ordre van de Ceijlonse Regeering bij brief van den 22 April 1767 dat in het district omtrent Tutucorijn de 100 lb kosten 2 pag. In het Pannecailse d' 100 lb $2\frac{1}{4}$ pag. in het Mannapaarse $2\frac{2}{9}$ en in het Trevancoorse of te Cottatte en daar omstreeks pagoden $2\frac{1}{2}$ en bij brief van den 18 Junij daaraan schreven ze dat de prijs van het cattoen, nog invoegen voorsegt continueerde.

De prijs van 't cattoen te Tutucorijn en daar omstreeks.

De Bengaalse ministers zeggen dat er op dat gespin aldaar geen pijl te trekken is.

De Bengaalse ministers schreeven op onse gevorderde elucidatie nopens de prijs van het cattoen bij brief van den 18 December 1767 dat daar geen pijl op te trekken is, in een tijd dat de Engelschen die boomwolle te Souratta, voor een zeer geringe prijs inkoopen met groote quantiteijten na Kalkatte vervoeren, en er een monopolium

van gemaakt hebben, reguleerende niet alleen de prijs na hun goeddunken, maar noodzaakende zelfs de Dalaasen picaars in de Arrengs, omdat gewasch van hun in te koopen, dat verscheijdene pakhuijsen te Kalkatte daarvan opgepropt, dat de ministers bij ondervinding hebben, hoe onbestendig het met deese koopmanschap toegaat, dewijl men den prijs van de maon van 68 lb. hollands van 30 courant rops à 28 stuijvers tot op 12 ropijen heeft zien daalen.

En welke redenen.

Dit articul blijft nog indien staat en is dus voor als nog van geen voordeelig vooruijtzigt voor D. E Comp.

Het cattoen blijft nog in dien staat.

Wat den inkoop van grove lijwatensdoeken en wesmeer die de Bombadas aanbrengen betreft, scheen mede van geen groote aangelegentheid, om dat ik opgemerkt had, dat deselve zoo veel in lengte, breedte en deugd verschillen, buijten dien was de vraage of die lijwaaten bij versending ook soveel winsten zouden afwerpen, dat de onkosten van versending konden werden goedgemaakt en ook nog iets overschieten voor de risico.

Den inkoop van Bombadas grove lijwaten is mede geen aangelegentheid.

Ik considereerde verder dat indien er middel was om zig van die goederen buijten versending op een voordeelige wijse te ontlasten, de kooplieden daar selfs van gebruijk zouden maaken, maar dewijl dien handel deselve lastig valt, dagt mij dat hij voor D. E. Comp. niet minder lastig zijn zoude, dat het voordeel bovendien gering en wel aan de kooplieden konde werden overgelaten, om egter ook een preuve daarvan te hebben, heb ik in A° passo de vrijheijd genomen eenige dier lijwaaten particulier voor mijn reckening aan de Wel Edele groot Aghtbaren Heer directeur generaal te zenden, zijn Wel Edele grootachtb. heeft deselve voor reekening van D. E. Comp. laten verkoopen en daar op zijn, op de Palemposen $34\frac{1}{8}$ op de grove chitsen 55 rm. en op de fijne $56\frac{5}{8}$ prc^s gewonnen, het welk de hooge Regeering bewoogen heeft, van dese drie soorten van ijder twee duijsent stukken voor Indien te eijschen, mits niet alleen van geen minder deugd zijnde, dan de jongst ontfangene, maar ook hooger in prijs te staan komende, dat is de 100 stukken 117—,121—en 117 guldens, de besorging daarvan is den E. hoofd administrateur Kellij opgedragen.

Consideraties van den commandeur omtrent dit articul.

Den command^r. heeft ter preuve eenige dier lijwaaten na Batavia gesonden.

Haar Hoog Edellheedens hebben eisch gedaan van eenige soorten.

Uw. Ed. kan hier uijt nu ligtelijk opmaken, dat het accepteeren van goederen introcque, tegens specerijen, zuijker en andere koopmanschappen, geen articul, waarop voor D.E. Comp. iets aanmerkelijk te profiteeren is, en dat het beste is, den verdren handel, aan de kooplieden over te laten waar van voorD. E. Comp. niets g' eischt word.

Het accepteeren van goederen voor coopmanz. is geen profitabel articul.

Onder de middelen, die het meest den sleet van handelwharen hebben bevordert, zijn geweest, het accepteeren van goude venitiaansche ducaten voor reekening van de kooplieden tegens een bepaalde prijs en welke goude spetie zoo lang in 's Comp. groote geld casse werden weggelegt, tot dat de kooplieden ropijen vergadert hadden om te kunnen voldoen; en dus hunne ducaten wederom terug te nemen dat geschiet, en waarvan ook niets meer in de groote kas restant is.

Den commandeur heeft ducaaten voor reek. der kooplieden in stede van ropijen in cassa g' accepteert.

Tot dat die tegen ropijen konden uijt gewisselt werden.

Het tweede dat men in het jongst afgeloopen boekjaar 's Comp. negotie goederen, de kooplieden voor drie maanden heeft gecrediteerd om zoodanige redenen, als ter resolutie van den 30 Ober 1767, zijn aangehaalt en waaraan mij kortheijds halve gedragen zal.

Ook het calditeeren van negotie goederen aan de kooplieden, zijn beide middelen geweest die den sleet van coopmansz hebben bevordert.

Deese fieering is van dat succes geweest dat de meeste koopmanschappen verkogt en de contanten daarvoor behoorlijk in 's Comp. casse voldaan zijn.

Ik zoude met het begin van dit lopende boek jaar, daarbij hebben gecontinueerd, maar vermits mijn g' obtineert ontslag, en dat gaarne een liquide transport doen wil, heb ik zulks nagelaten, aan Uw. Ed. prudenter oordeel gedefereert latende, om bij die methode te blijven continueeren, dan niet.

Den command^r. geeft redenen waarom hij dit boekjaar met het fieeren niet heeft gecontinueert.

En hiermede de voornaamste articulen soo kort doenelijk afgehandelt hebbende, zoude ik dit schriftuur, dat bereets tamelijk uijtgedeijt is, kunnen besluijten, maar mij gehouden agtende om van de inlandse vorsten en landsgrooten, zoo meede onse competiteuren, de Engelschen, eenige aanhaling te doen, zoo zal zulks met de meeste kortheijd geschieden, en daarmede zal ik het zelve eijndigen.

Den comm. zal nog eenige aanhaaling doen van de inlandse grooten en de competiteuren.

Ik heb hier voren onder het hoofddeel van Chettua gesegt, dat mijn antecesseur door het uijtvinden van middelen, getragt heeft gem. fortres buijten lasten van D.E. Comp. aan te houden, en onder anderen als een der voornaamsten, aangemerkt het contract, dat hij in dato 31 October 1764 met

Den command^r Weijerman heeft getragt Chettua buijten lasten van de Comp. te onderhouden.

De drie Familles van Payenchery Nairo te Triporattij aangegaan heeft, en waar bij bedongen wierd, dat de landen der gem. Paijencherijs door 's Comp. bediendens en haar eijgen volk zouden werden opgenomen, en dat D.E. Comp. de helft der inkomsten van die landen volgens bevinding zoude komen te genieten, het welk hij meende, dat vrij meerder bedragen zoude als bij het voorig contract ter somma van 492½ goude fanums en 523 parras nelij bepaalt was, waar bij gevoegt de inkomsten van de aangeslaage landen van de Hermoettoe Panicaal, de gesequestreerde landen van den Samorijne, en de tabakspagt, toerijken zouden om de lasten van Chettua goed te maaken, dien (opnaam) is na veele aangewende moeijte eijndelijk volbragt en in de maand Maart des voorleeden jaars door de bediendens van Chettua herwaarts gesonden, dog het welk de voordeelige verwachting die gem. mijn voorsaat daarvan had, niet baantwoord heeft, alsoo het selve aantoon, dat er niet meer daar bij gewonnen is als 59 ps. gouden fanums, waarvan D.E. Comp. in de helft participeert, het welk dierhalve niet veel zeggen wil, intusschen was ik egter blijde dat deese zoo lang getraineerd hebbende zaak eijndelijk haar beslag erlangt heeft.

En heeft te dien einde een nieuw contract met de Paijencherijs aangegaan.

Hij meende die voordeelen vrij meerder bedragen zouden als het oude contract.

Maar het ingekomen raport van den opneem heeft desselfs verwachting geensints beantwoord.

Voor 't overige kan ik van die 's Comp. vasaalen niet veel lof spreeken, als zijnde een wispeltuurig en twistziek volkje, waarop een wakend oog moet werden gehouden, om hunne buijtensporigheeden die ze heel ligt onderneemen voor te komen en te beteugelen wat den *Koning van Cochim* belangt daar omtrend, kan ik een nader beschrijving excuseeren, dewijl het geen dien vorst betreft hier voren bereets hier en daar verhandelt is waar en tegen nopens

Den command. stelt de Paijencherijs voor als een wispeltuurig en twistziek volkje.

Wegens den Cochimder word een verdere aanhaaling g' excuseert.

Den koning van Trevancoor hier nog moet aan haalen, dat zijn hoogheijts voorsaat bij het contract in anno 1753 met D. E. Comp. aangegaan belooft heeft, zeeker debet onder de naam schuld van Attinga te voldoen, dog nog den

Trevancoor begeert een bewijs van de schuld van Attinga, die hij het contract beloofd heeft te voldoen.

geweesen commandeur D. E. Casparus de Jong, nog mijn voorsaat Weijerman, nog ik, hebben naar veele aangewende moeijte, iets bij dien vorst of zijne zendelingen kunnen winnen, het blijft alles bij goede beloften sonder effect, Trevancoor begeert, dat men hem bewijsen zal vertoonen, en is niet te vreede, dat zijn hoogheijts voorsaat, de wettigheijd van die schuld, bij het contract heeft erkent, en aangenomen om deselve te voldoen.

Men heeft dienaangaande op dien vorst nog niets kunnen winnen.

Mijn voorsaat heeft de papieren van 't secretarije en negotie comptoir laten nagaan, maar niet kunnen vinden, op hoedanigen wijse die schuld is veroorsaakt en soo veel men uijt de negotie boeken kan bespeuren, heeft die debet zijn oorsprong van geroofde goederen, uijt 's Comp. logie in 't rijkje van Attinga, waar bij komen d'agterstallen, van eenge kooplieden, welker voldoening dien vorst op zig genomen heeft.

Men heeft bewijsen gesogt maar niets gevonden.

Een ander articul van beswaarnissen is, dat de grensscheijdingen van Bitsjoer en St. Andries, twee stukken landerijen om de Zuijd geleegen en de D. E. Comp. in eijgendom toe behoorende, eenige jaaren geleeden, door Trevancoors Ragiadoors zijn verset, en dus op een onregtvaardige pretext een gedeelte van die landen aan zig getrokken hebben, en op welke restitutie by continuatie op ordre van Haar Hoog Edelheedens moet werden aangedrongen, maar vermits de menigvuldige vertoogen, tot nog toe niet anders hebben voortgebragt als simpele beloften, soo schijnt het mij toe dat daarvan weijnig voldoennig te verwagten is, intusschen [is] het ondankbaar gedrag van dien vorst oorsaak dat men met alle omsigtigheid met denselven diend om te gaan. Haar Hoog Edelheedens hebben bij secreete missive van den 24. Febr., 1764 gelieven te remarqueeren dat men dien vorst wel eens in gepaste termen had kunnen voorhouden, de aanmerkingen, die zijn hoogheijts zorgelijk en gantsch niet erkentelijk gedrag Haar Hoog Edelheedens heeft gesuspediteerd, voornamentlijk met betrekking tot deselfs zeer speculatief engagement met de Britten en de weijnige groud die zijn hoogheid heeft om ons van nalatigheid in het nakomen van het contract, mits den agterstal van oorlogstuijg te beschuldigen, daar men aan de zijde van D. E. Comp. nog zulk een groote quantiteijt peper van wegens de eijgenste overeenkomst te eijsschen heeft en egter telkens tragt zijn hoogheijts eijschen na uijterste vermogen te voldoen, terwijl zijn hoogheits leverantie integendeel gaande weg bij ons vermindert, en bij de Engelschen vermeerdert, edog ik heb zedert geen gelegentheid gehad om dien vorst te ontmoeten, dewijl de beraamde bijeenkomst op het eijland Cannetja te niet geloopen zijnde, dien vorst na de zuijd in zijne residentieplaats Tieroewanamdaparam geweecken, en tot dato aldaar huijsgehouden heeft, de vriendschap van zijn hoogheid schijnt sedert het mislukken van die bijeenkomst wat verflaauwt te zijn, alsoo zijn hoogheid weijnig correspondentie met mij onderhouden heeft; het zal derhalve van Uw.Ed. prudenter oordeel dependeeren, om bij gelegentheid van een ontmoeting, als andersints de voorm. poincten op een ernstige en cordaate wijse zijn hoogheijd voortestellen.

Onregtvaardige toeeijging door Trevancoor van een gedeelte van twee landerijen van D. E. Comp.

Haar Hoog Edelheedens ordonneeren om op de restitutie aan te dringen.

Doch dan is weinig voldoening te verwagten.

Haar Hoog Edelheeden wenschen dat men Trevancoor zijn ondankbaar gedrach eens in gepaste termen voorhoud.

Den commandr. geen occasie gehad om aan die ordre te voldoen.

Zulx zoude bij occasie geschieden kunnen.

Dit het weijnige zijnde dat noodig g'oordeelt heb, van dien vorst hier nog bekent te stellen zoo zal ik nog eenige mentie maken van

Den koning sammorijn deesen [vorst] was volgens de aanteekening van mijn antecesseur, bij desselfs memorie wegens de oorlogs onkosten in anno 1758 nog circa 30'000 rop. aan D.E. Comp. schuldig, zonder dat dien vorst toe in staat was daarop iets van naam te voldoen, alleen heeft denselven in mindering ontvangen 870 ropias in contant en aan panden een goude

Hoeveel den koning Sammorijn heeft afgelegt en nog schuldig blijft aan D.E. Comp.

middelslang gewardeert voor 929⅛ rops. de drie hiervoren gem. eijlandjes Mootoecoenoe voor 16,000 ropias, en voor de overige 12,000 ropias, heeft denselven in sequestratie

Vervolg.

genomen, de landen die zijn hoogh. heeft leggen in het district der landen van Paijenchery Nairo, waarvan de inkomsten bedragen 913 goude fanums en 779½ 's Comps. parras nelij die te Chettua opgelegt en zijn hoogheits reeck. daarvoor

Wat men geantwoord heeft op 't versoek van deesen vorst om de restitutie van zijne gesequesteerde landen.

gecrediteerd werd. Deesen vorst heeft kort na mijn komste bij herhaling versoek gedaan om de restitutie van zijn gesequestreerde landen, dog ik heb dit versoek ontlegt en dien vorst gediend, dat D.E. Comp. die landerijen en gerigtigheeden heeft aanvaard, om te strekken in afkortinge van zijn Hoogheijts debet, en dat men geensints gedoogen zoude die geregtigheeden door zijn hoogheits volkeren wierden ingesamelt. Haar Hoog Edelheedens hebben mijn gegeeven antwoord goed

Dit gegeeven antwoord is door Haar Hoog Edelheedens goedgekeurd met nader ordre dierwegens.

gekeurt en gelast de voormelde landen in beslag te houden tot dat zijn hoogheits debet verefent zal zijn, en indien er volk gesonden wierd tot het ophaalen van gem. geregtigheeden, of dat zijne hoogheid eenigen blijk van ernst wilde geeven, hoog deselve vermeenen, dat een klijn commande militairen een diergelijke entreprise, sonder verdere gevolgen zal kunnen tegen gaan.

Zedert heeft dien vorst geen nadere instanties laten doen, en is gelijk bekent,

Dien vorst is ellendig aan zijn eind gekomen.

kort na de overheering van desselfs rijk ongelukkig aan zijn eijnde gekomen. Desselfs throons opvolger is onlangs door de Samorijnse stenden in 't rijk van Paroe

Desselfs opvolger heeft geen nader versoek gedaan om de restitutie van voorsz. landerijen.

gekroont en heeft vervolgens wederom van desselfs rijk possessie genomen, dog tot nog toe over de restitutie der voorsz. landen en de verevening van zijn hoogheits debet, heeft dien vorst mij niet laten onderhouden, het welk dierhalve tot Uw.Ed narigt hier heb willen noteeren.

De competiteuren in het generaal en de Engelsen in 't bijsonder, diene tot Uw.Ed.

Haar Hoog Edelheedens requereeren, dat men bij continuatie zal verneemen na de op of afname der competiteuren en hunne verdere.

narigt hier almede bekent te stellen dat Haar Hoog Edelheedens requereeren, dat men bij continuatie nauwkeurig ondersoek doe, om jaarlijks te kunnen oordeelen over hunne op of afname, bekent zijnde, dat de mededingers tegen de welvaart van D.E. Comp. aanmerken, dat zij hunne machinatien zoo veel mogelijk bedekt voort setten, en dat het gevolgelijk van het uijtterst belang is, op plaatsen gelijk Cochim, daar de vaart van particuliere vreemdelingen overvloedig occasie geeft, te [verneemen] wat er genoegsaam in geheel India passeert, oplettend te zijn, niet alleen op het geen concerneerende de magt, de voorraad van contanten, den insaam van producten,

Vervolg.

den verkoop van handelswharen, de particuliere vaart, nieuwe onderneemingen en engagementen dc. te Bombhaij, Tallicherij, Calicoet, Ansjenga, Colletje enz. ommegaat, maar ook welke voor of nadeelen door hen behaalt zijn of verwagt werden, welke onderneemingen en eijgagementen en projecten in til zijn, ten opsigte van Bengale, op Cormandel, in Persien, Hindostan, China, item de prijsen der goederen, de cours der specien, de gesteldheid der havenen en rheeden op plaatsen, daar de Comp. niet handelt dat hoog deselve begeeren, dat aan voorsz. requisit zal voldaan werden, mits daarbij de vereijschte discretie gebruijkende, om het wetenswaardige van het overige te onderscheiden en niets gering agten wat niet waarlijk gering is.

[Ziedaar] Wel Edele Heer, zoo kort doenelijk bij een gebragt, de zaakelijk-

't Slot.

heeden, die ik noodig geoordeelt heb, tot Uw. Ed. kenisse te gehooren, en heb ik 't een of ander over 't hoofd gesien zoo twijffele geensints of Uw. Ed. zulks ontwaarende, zal 't zelve goedgustglijk gelieven in te schikken, en volgens deselfs bekende ervarentheid in de zaken van D.E. Comp. het gebrekkige gaarne suppleeren

terwijl onder herhaalde toewensching van 's Hemels zeegeningen over Uwel Ed. persoon en verrigtingen met een volkoomen hoogagting d eer heb te zijn

Onderstond.

Wel Edele Heer, Uwel Edelen Dienstwillige en gehoorsaame Dienaar

(Was getekend) C. BREEKPOT.

(In margine) *Cochim den laasten Februarij A°.* 1769.

(Onderstond) Accordeert.

(Was getekend) F. R. SCHUTZ,
Secret.

Accordeert.

[R. Kleijn.]
E. G. KLERK.